

DECIZIA

Consiliului de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare
nr. 10 din 26 mai 2023
cu privire la respingerea deciziei organizației din domeniile cercetării și inovării de a conferi
titlul științific de doctor

În conformitate cu pct. 59-61 ale Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice (HG 497/2019), 179, 181 ale Regulamentului privind organizarea studiilor superioare de doctorat, ciclul III (HG 1007/2014) și în temeiul solicitării Academiei de Studii Economice din Moldova cu privire la confirmarea titlului științific de doctor în drept dlui **CUZA Bogdan-Gheorghe-Ilie** (România) în urma susținerii tezei „Spiritualitatea juridică în creațiile sufletului românesc”, specialitatea 551.01. *Teoria generală a dreptului*, la 6 mai 2022 (demersul Academiei de Studii Economice din Moldova, nr. 02/217 din 10.02.2023; nr. de înregistrare ANACEC 266 Dr-ȘD din 10.02.2023), Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) a inițiat procedura de confirmare a titlului științific de doctor în drept conferit dlui CUZA Bogdan-Gheorghe-Ilie.

În corespundere cu pct. 41-47 ale Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice (HG 497/2019) (în continuare – Metodologie) a fost efectuată evaluarea primară a dosarului pentru confirmarea titlului științific (în continuare – dosar) de către ANACEC (Direcția de evaluare în cercetare și inovare) și, ulterior, dosarul a fost transmis experților evaluatori.

La examinarea preliminară s-a constatat că sunt 2 rapoarte de similitudini. În raportul de similitudini din data de 01.04.2022 (prezentat concomitent cu teza pentru plasare pe site) coeficienții de similitudine sunt: CS1 - 41,99%; CS2 -36,86%; CIT – 9,88%. La examinarea Raportului de similitudini s-a constatat că sunt preluări majore de text din surse internet fără a fi citate corespunzător sau sunt preluate identic (cuvânt cu cuvânt), împreună cu citările, din alte surse bibliografice. În raportul de similitudini sumar, inclus în dosar (pe suport de hârtie) coeficienții de similitudine sunt: CS1 – 1,36%; CS2 – 1,34%; CIT – 0,22%. Raportul al doilea a fost elaborat după plasarea tezei pe site-ul www.cnaa.md și similitudine găsite au indicat drept sursă teza, dar nu sursele originale din care au fost preluate.

Drept urmare a necorespunderii coeficienților din rapoartele menționate și a solicitării expertului desemnat pentru examinarea tezei, ANACEC, a efectuat expertizarea repetată a tezei, cu generarea unui nou raport de similitudini, cu următorii indicatori: CS1 - 41,53%; CS2 – 34,99% și CIT – 9,27%.

Astfel, în temeiul pct. 53 al Metodologiei de conferire și confirmare a titlurilor științifice (HG 497/2019), a fost expediată solicitarea de a expune motivul includerii în dosar a raportului de similitudini, elaborat după susținerea publică a tezei, care nu reflectă corect detaliile similitudinilor.

Urmare a solicitării ANACEC, dosarul a fost retras din examinare (Scrisoare UE-685 din 12.12.2022/ nr ANACEC 1109 din 13.12.2022), pentru completare și din motivul divergențelor de ordin tehnic.

Ulterior la ANACEC a fost prezentat dosarul din nou (Demers nr 02/217 din 10.02.2023/ Nr ANACEC 266 Dr-Șd din 10.02.2023) la care a fost anexată Rezoluția la Raportul de similitudini, semnată de Domente Marin, dr., lector universitar.

DECI a efectuat analiza raportului de similitudini generat de sistemantiplagiat.ro în care a expus compararea similitudinilor (fragmentelor de text din teză cu sursele de internet identificate de programul sistemantiplagiat.ro) și prin care a stabilit preluări extinse din alte surse.

Rezoluția la raportul de similitudini semnată de Domete Marin și *Analiza raportului de similitudini* realizată de DECI a ANACEC a fost expediată experților pentru a lua cunoștință, a verifica teza în vederea examinării elementelor de similitudini identificate și a și expune opiniile și recomandările.

Comisia de experți în științe în științe juridice, politice, militare și informații în ședința din 10 aprilie 2023 a examinat dosarul și teza în conformitate cu pct. 48-55 ale Metodologiei, cu prevederile Regulamentului comisiilor de experți în domeniul cercetării și inovării ale ANACEC (aprobat prin Decizia Consiliului de conducere al ANACEC nr. 4 din 18.12.2018 cu modificările și completările ulterioare) și cu criteriile de atribuire a calificativelor: 1) Noutatea și originalitatea lucrării; 2) Suportul metodologic al lucrării; 3) Valoarea științifică a rezultatelor; 4) Redactarea tezei și conținutul tehnic; 5) Respectarea eticii și deontologiei profesionale; 6) Calitatea susținerii publice; 7) Publicarea în ediții științifice / prezentarea la conferințe științifice (în conformitate cu Regulamentul de atribuire a calificativelor tezelor de doctorat, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației Culturii și Cercetării nr. 514 din 05.12.2017).

În rezultatul analizei dosarului și a tezei de către experții desemnați s-a propus:

1. Confirmarea titlului de doctor cu modificarea calificativului „Excelent”, atribuit de către Comisia de susținere publică în calificativul „Foarte bine”;
2. Confirmarea titlului de doctor cu modificarea calificativului „Excelent”, atribuit de către Comisia de susținere publică în calificativul „Bine”;

Pentru propunerile experților, Comisia de experți a votat după cum urmează: „Pro” 2 membri din 12 prezenți la ședință pentru calificativul „Foarte bine”; „Pro” 7 membri din 12 prezenți la ședință pentru calificativul „Bine”; contra ambelor deciziilor 3 membri din 12 prezenți la ședință.

Comisia de profil în cercetare și inovare în ședința din 22 mai 2023, în conformitate cu pct. 56 și pct. 57 ale Metodologiei, în baza analizei efectuată de DECI și a propunerilor experților desemnați a invalidat decizia Comisiei de experți în științe juridice, politice, militare și informații și a modificat calificativul acordat tezei în „Nesatisfăcător”, invocând nerespectarea principiilor etice și deontologice în cercetare, și a decis de a recomanda Consiliului de conducere al ANACEC de a respinge decizia Senatului Academiei de Studii Economice din Moldova de conferi titlul de doctor în drept dlui CUZA Bogdan-Gheorghe-Ilie. Recomandarea Comisiei de profil s-a bazat pe existența în teză a preluărilor extinse din alte surse fără a fi interpretate și citate corespunzător (*a se vedea Anexa*).

Consiliul de conducere al ANACEC, în temeiul pct. 59 al Metodologiei, a atribuțiilor legale pe care le deține, a recomandării Comisiei de experți în științe juridice, politice, militare și informații și a propunerii Comisiei de profil în cercetare și inovare, **DECIDE:**

1. Se respinge decizia Senatului Academiei de Studii Economice din Moldova, proces-verbal nr.11 din 29 iunie 2022 de a conferi titlul științific de doctor în drept dlui **CUZA Bogdan-Gheorghe-Ilie** în urma susținerii tezei „Spiritualitatea juridică în creațiile sufletului românesc”, specialitatea 551.01. *Teoria generală a dreptului*, la 6 mai 2022 și atribuirea calificativului „Nesatisfăcător” tezei de doctor.
2. Se atenționează conducătorul științific **CRAIOVAN Ion**, doctor în drept, profesor universitar, pentru coordonarea tezei care nu corespunde cerințelor regulamentare.
3. Se atenționează președintele Comisiei de susținere publică a tezei **AVORNIC Gheroghe**, doctor habilitat în drept, profesor universitar, pentru acceptarea tezei care nu corespunde cerințelor regulamentare.

4. Se atenționează Directorul Școlii doctorale în drept, științe politice și administrative a Consorțiului: Academia de Studii Economice din Moldova și Universitatea Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”, **COPĂCEANU Cristina**, doctor în științe economice, conferențiar universitar, pentru acceptarea spre susținere a tezei care nu corespunde cerințelor regulamentare.
5. Direcția evaluare în cercetare și inovare va transmite instituției o Notă de argumentare a respingerii demersului, conform anexei, care este parte integrantă a acestei decizii.

Prezenta decizie poate fi contestată în termen de 30 zile de la data comunicării.

Președinte

Andrei CHICIUC

Secretar general

Sergiu BACIU

Notă de argumentare

a respingerii demersului Academiei de Studii Economice din Moldova cu privire la confirmarea titlului științific de doctor în drept dlui CUZA Bogdan-Gheorghe-Ilie în urma susținerii tezei „Spiritualitatea juridică în creațiile sufletului românesc”

În textul tezei au fost identificate preluări extinse din alte surse, fără a fi interpretate și citate corespunzător, după cum urmează:

Teza	Sursa preluată
<p>p. 40 (p. 37 var. hârtie)</p> <p>Cultura Hamangia, [26] ca una dintre cele mai semnificative expresii protoistorice, este o cultură neolitică din mileniul IV-II î.Hr., care a fost denumită astfel după vechiul sat Hamangia din comuna Istria, Dobrogea, astăzi satul Baia, județul Tulcea. Această cultură s-a dezvoltat pe teritoriul de astăzi al României și, într-o fază târzie, pe teritoriul Bulgariei și sporadic la NE de Dunăre. Cu ajutorul datării cu radiocarbon s-a constatat că ea s-a dezvoltat în mileniile 6 - 5 a. Hr. (înainte de 4700 a. Hr.).</p>	<p>SURSA: Wikipedia</p> <p>Cultura Hamangia este o cultură neolitică din mileniul IV-II î.Hr., care a fost denumită astfel după vechiul sat <i>Hamangia</i> din comuna Istria, Dobrogea, astăzi satul Baia, județul Tulcea.</p> <p>Această cultură s-a dezvoltat pe teritoriul de astăzi al României și, într-o fază târzie, pe teritoriul Bulgariei (în zona Varna și Burgas) și sporadic la NE de Dunăre. Cu ajutorul datării cu radiocarbon s-a constatat că Cultura Hamangia s-a dezvoltat în mileniile VI - V î.Hr. (înainte de 4700 î.Hr.).</p>
<p>p. 40 (p. 37 var. hârtie)</p> <p>Hamangia este cea mai veche cultură neolitică din Dobrogea. Ea a cunoscut o lungă perioadă de înflorire, care s-a prelungit până la nașterea variantei pontice a culturii Gumennița influențând-o și pe aceasta. Fazele timpurii ale culturii Hamangia au fost sincronizate de arheologi cu evoluția culturilor Criș și Boian.</p>	<p>SURSA: Wikipedia</p> <p>Hamangia este cea mai veche cultură neolitică din Dobrogea. Ea a cunoscut o lungă perioadă de înflorire, care s-a prelungit până la nașterea variantei pontice a culturii Gumelnița, influențând-o și pe aceasta. Fazele timpurii ale culturii Hamangia au fost sincronizate de arheologi cu evoluția culturilor Criș și Boian.</p>
<p>p. 40 (p. 37 var. hârtie)</p> <p>Figurinele ceramice (idoli) sunt reprezentate în general de figurine feminine, acestea sunt mult mai numeroase în raport cu alte civilizații ale neoliticului mijlociu din România și regiunea Balcanică. În cadrul figurinelor din ceramică avem două tipuri de idoli, și anume: idoli în picioare și idoli în poziție șezândă. Se consideră ca reprezentativă pentru această cultură statueta unui bărbat în poziție șezută, denumită „Gânditorul” și descoperită la Cernavodă. Gânditorul de la Cernavodă, care nu este singura statuie de acest tip descoperită, a ajuns să fie cunoscut sub numele de „Gânditorul de la Hamangia”. realizate din pastă (lut) amestecat cu scoică pisată sau nisip fin.</p>	<p>SURSA: https://www.voci.ro/istoria-neoliticului-de-pe-teritoriul-romanesc/</p> <p>Figurinele ceramice (idoli) sunt reprezentate în general de figurine feminine, acestea sunt mult mai numeroase în raport cu alte civilizații ale neoliticului mijlociu din România și regiunea Balcanică. În cadrul figurinelor din ceramică avem două tipuri de idoli, și anume: idoli în picioare și idoli în poziție șezândă. Se consideră ca reprezentativă pentru această cultură statueta unui bărbat în poziție șezută, denumită „Gânditorul” și descoperită la Cernavodă. Gânditorul de la Cernavodă, care nu este singura statuie de acest tip descoperită, a ajuns să fie cunoscut sub numele de „Gânditorul de la Hamangia”. Alimentația</p>
<p>p. 40 (p. 37 var. hârtie)</p> <p>Așa-numitul Gânditor de la Hamangia este de fapt un complex de două statui, Gânditorul „și femeia lui”. Gânditorul reprezintă un bărbat așezat pe un scăunel, scăunelul respectiv fiind</p>	<p>SURSA: https://www.voci.ro/istoria-neoliticului-de-pe-teritoriul-romanesc</p> <p>Așa-numitul Gânditor de la Hamangia este de fapt un complex de două statui, Gânditorul „și femeia lui”. Gânditorul reprezintă un bărbat așezat pe un scăunel, scăunelul respectiv fiind</p>

<p>o replică fidelă a scăunelor de piatră neolitice. Bărbatul are coatele așezate pe genunchi și își sprijină capul în mâini. Statuia este extrem de stilizată și nu transmite nici un fel de date despre vârsta sau statutul Gânditorului. Gânditorul este însoțit de o variantă feminină la fel de stilizată. Femeia nu stă pe nici un fel de scaun, și ține mâinile amândouă pe un picior. Se presupune că cele două statuete formează o pereche. În conformitate cu unele ipoteze, „Gânditorul” ar reprezenta un zeu al vegetației, iar femeia o zeiță a recoltei.</p>	<p>o replică fidelă a scăunelor de piatră neolitice. Bărbatul are coatele așezate pe genunchi și își sprijină capul în mâini. Statuia este extrem de stilizată și nu transmite nici un fel de date despre vârsta sau statutul Gânditorului. Gânditorul este însoțit de o variantă feminină la fel de stilizată. Femeia nu stă pe nici un fel de scaun, și ține mâinile amândouă pe un picior. Se presupune că cele două statuete formează o pereche. În conformitate cu unele ipoteze, „Gânditorul” ar reprezenta un zeu al vegetației, iar femeia o zeiță a recoltei</p>
<p>p. 40 (p. 37 var. hârtie)</p> <p>În anul 2000, statueta de la Hamangia [32] a fost desemnată, de către o comisie internațională, ca fiind una din cele 10 artefacte ale culturii pământene care ar trebui să ne reprezinte planeta. „Gânditorul” ar trebui să fie unul dintre simbolurile care să fie trimise în spațiu pentru eventuală întâlnire cu o civilizație extraterestră. „Gânditorul” își relevă adevăratele virtuți, o serie de relații matematice interesante și importante impunându-se încă de la început prin parametrul înălțime, 113 cm, care nu este deloc întâmplător și 355 cm circumferința cercului în care se înscrie, întrucât aceste valori sunt unice în perimetrul matematicii, fiind singurele numere întregi al căror raport este chiar „Pi”, cu o imprecizie de numai 3 zecimi de milionimi. Aceste numere au fost păstrate cu strășnicie de inițiații vechilor popoare, ele fiind atestate mai târziu și de învățați geto-daci [148, p. 8], codificate și în structura sanctuarelor de la Sarmisegetuza Regia. Vechii egipteni le cunoșteau și ei iar la chinezi apar ceva mai târziu. Înălțimea statuetei nu a fost făcută la întâmplare, dovedind că strămoșii noștri aveau cunoștințe de matematică și geometrie, iar această operație de obținere a lui „Pi” din două numere întregi reprezintă poate cea mai veche atestare a relației fundamentale.</p>	<p>SURSA: http://politici.weebly.com/turism/cel-mai-vechi-oras-din-transilvania-mai-vechi-decat-piramidele-egiptene</p> <p>În anul 2000, statueta de la Hamangia a fost desemnată, de către o comisie internațională, ca fiind una din cele 10 artefacte ale culturii pământene care ar trebui să ne reprezinte planeta. „Gânditorul” ar trebui să fie unul dintre simbolurile care să fie trimise în spațiu pentru o eventuală întâlnire cu o civilizație extraterestră. „Gânditorul” își relevă adevăratele virtuți, o serie de relații matematice interesante și importante impunându-se încă de la început prin parametrul înălțime, 113 cm, care nu este deloc întâmplător și 355 cm circumferința cercului în care se înscrie, întrucât aceste valori sunt unice în perimetrul matematicii, fiind singurele numere întregi al căror raport este chiar „Pi”, cu o imprecizie de numai 3 zecimi de milionimi”. Aceste numere au fost păstrate cu strășnicie de inițiații vechilor popoare, ele fiind atestate mai târziu și de învățați geto-daci, codificate și în structura sanctuarelor de la Sarmisegetuza Regia. Vechii egipteni le cunoșteau și ei iar la chinezi apar ceva mai târziu. Înălțimea statuetei nu a fost făcută la întâmplare, dovedind că strămoșii noștri aveau cunoștințe de matematică și geometrie, iar această operație de obținere a lui „Pi” din două numere întregi reprezintă poate cea mai veche atestare a relației fundamentale.</p>

Gânditorul” este o statueta multifuncțională. Răsturnându-l cu fața în jos, se poate observa că vârful nasului, antebrațele și genunchi sunt pe aceeași linie, dovedind o poziție de rugăciune, dar și construite spre a fi instalate și în alte poziții. Dar „Gânditorul” nu a fost conceput să rămână singur, așa cum nici lui Adam nu i s-a întâmplat. Dovadă este statueta feminină cu aceeași alură. Perechea lui. Astfel, doi gânditori identici, așezați cu spatele unul către altul, în așa fel încât vârful picioarelor scăunelelor și punctul de contact al spatelui lor (poziție unică) coincid cu piramida lui Keops. Linia dreaptă a mâinilor lor este paralelă cu muchiile piramidei. Inversând pozițiile celor doi gânditori și punându-i față, așa încât vârfurile nasurilor, mâinilor, genunchi să fie lipite, constatăm că suprafața plată a cefelor lor este paralelă cu liniile muchiilor piramidei lui Keops. Același lucru se întâmplă și în situația în care cei doi gânditori stau cu spatele spre observator și cu fața spre piramidă, uniți prin punctele de contact ale brațelor, antebrațelor și capetelor (poziție nefortuită) reproduc din nou modelul piramidei cu ajutorul liniei marginale, drepte, a gâturilor, ce se suprapun peste muchiile piramidei.

<https://exercitiiqimnaziu.blogspot.com/2017/03/compunere-ganditorul-de-la-hamangia.html>

Gânditorul” este o statueta multifuncțională. Răsturnându-l cu fața în jos, se poate observa că vârful nasului, antebrațele și genunchi sunt pe aceeași linie, dovedind o poziție de rugăciune, dar și construite spre a fi instalate și în alte poziții. Dar „Gânditorul” nu a fost conceput să rămână singur, așa cum nici lui Adam nu i s-a întâmplat. Dovadă este statueta feminină cu aceeași alură. Perechea lui. Astfel, doi gânditori identici, așezați cu spatele unul către altul, în așa fel încât vârful picioarelor scăunelelor și punctul de contact al spatelui lor (poziție unică) coincid cu piramida lui Keops. Linia dreaptă a mâinilor lor este paralelă cu muchiile piramidei. Inversând pozițiile celor doi gânditori și punându-i față, așa încât vârfurile nasurilor, mâinilor, genunchi să fie lipite, constatăm că suprafața plată a cefelor lor este paralelă cu liniile muchiilor piramidei lui Keops. Același lucru se întâmplă și în situația în care cei doi gânditori stau cu spatele spre observator și cu fața spre piramidă, uniți prin punctele de contact ale brațelor, antebrațelor și capetelor (poziție nefortuită) reproduc din nou modelul piramidei cu ajutorul liniei marginale, drepte, a gâturilor, ce se suprapun peste muchiile piramidei.

p. 42 (p. 39 var. hârtie)

Întors în patrie, Zamolxe a dobândit respectul cârmuitorilor și pe al poporului, ca tălmăcitor al fenomenelor cerești. A izbutit să-l convingă pe rege să și-l facă asociat, ca pe un om ce avea însușirea de a dezvălui voința zeilor. La început i s-a încredințat doar funcția de sacerdot al celui mai venerat dintre zeii lor, iar apoi l-au proclamat zeu pe el însuși. Zamolxe și-a ales o anume peșteră, inaccesibilă tuturor și acolo își petrecea viața, întîlnindu-se rar cu oamenii, afară de rege și de dregătorii lui. Regele a văzut că oamenii sunt mult mai supuși față de el decât mai înainte. Acest obicei a dăinuit până în vremea noastră; după datină, mereu se găsea un astfel de om care ajungea sfetnicul regelui, iar la geți acest om era chiar numit zeu. Până și muntele cu peștera a fost socotit sfânt și așa îl și numesc. Numele lui este Kogaionon, la fel ca al râului care curge pe lângă el. Apoi când peste geți a ajuns să domneasca Burebista, împotriva căruia divinul Cezar s-a pregătit să pornească o expediție, această cinste o ținea Deceneu. Iar practica pythagoreică de a se abține de la carne a rămas la ei ca o poruncă dată de Zamolxe” (Strabon, Geografia, VII, 3, 5);

SURSA:

<https://thraxusares.wordpress.com/tag/daco-geți/page/8/>

Întors în patrie, Zamolxe a dobândit respectul cârmuitorilor și pe al poporului, ca tălmăcitor al fenomenelor cerești. A izbutit să-l convingă pe rege să și-l facă asociat, ca pe un om ce avea însușirea de a dezvălui voința zeilor. La început i s'a încredințat doar funcția de sacerdot al celui mai venerat dintre zeii lor, iar apoi l'au proclamat zeu pe el însuși. Zamolxe și'a ales o anume peșteră, inaccesibilă tuturor și acolo își petrecea viața, întîlnindu'se rar cu oamenii, afară de rege și de dregătorii lui. Regele a văzut că oamenii sînt mult mai supuși față de el decât mai înainte. Acest obicei a dăinuit până în vremea noastră; după datină, mereu se găsea un astfel de om care ajungea sfetnicul regelui, iar la geți acest om era chiar numit zeu. Până și muntele cu peștera a fost socotit sfânt și așa îl și numesc. Numele lui este Kogaionon, la fel ca al râului care curge pe lângă el. Apoi când peste geți a ajuns să domneasca Burebista, împotriva căruia divinul Cezar s'a pregătit să pornească o expediție, această cinste o ținea Deceneu. Iar practica pythagoreică de a se abține de la carne a rămas la ei ca o poruncă dată de Zamolxe”. (Strabon , Geografia, VII, 3,5)

p. 42-43 (p. 39-40 var. hârtie)

„La fel este și acum cu descântecul nostru. L-am învățat acolo, în armată, de la unul dintre medicii traci ai lui Zamolxe, despre care se spune că îi fac pe oameni nemuritori. Iar acel trac mă încredința că au dreptate confrății săi din Hellada să sprijin ceea ce ziceau adineauri. Dar, a adaugat el, Zamolxe, care e regele nostru, dovedește, ca un zeu ce este, că tot așa cum nu se cuvine să încerci a vindeca ochii fără să fi vindecat capul, nici să tămăduim capul fără să ținem seama de trup, cu atât mai mult nu trebuie să încercăm a vindeca trupul fără a căuta să tămăduim sufletul; pricina pentru care cele mai multe boli nu se supun artei medicilor Helladei este că ei nesocotesc întregul, pe care ar trebui să-l îngrijească, iar dacă acestui întreg nu-i merge bine, nu poate să-i meargă bine nici părții” (Platon, Charmides, 156 d, e);

„Zamolxe, pretindea ca lui îi dăduse legile Hestia” (Diodor din Sicilia);

Zamolxe mai este amintit de Apulius, de Lucian din Samosata, de Enea din Gaza, Origene (Contra Celsum, III, 54), Porphirius (232-304), Iamblichos, Iulian Apostatul, Hesychios din Alexandria, Clement

SURSA:

<https://thraxusares.wordpress.com/tag/daco-geți/page/8/>

„La fel este și acum cu descântecul nostru. L-am învățat acolo, în armată, de la unul dintre medicii traci ai lui Zamolxe, despre care se spune că îi fac pe oameni nemuritori. Iar acel trac mă încredința că au dreptate confrății săi din Hellada să sprijin ceea ce ziceau adineauri. Dar, a adaugat el, Zamolxe, care e regele nostru, dovedește, ca un zeu ce este, că tot așa cum nu se cuvine să încercăm a vindeca ochii fără să fi vindecat capul, nici să tămăduim capul fără să ținem seama de trup, cu atât mai mult nu trebuie să încercăm a vindeca trupul fără a căuta să tămăduim sufletul ; pricina pentru care cele mai multe boli nu se supun artei medicilor Helladei este că ei nesocotesc întregul, pe care ar trebui să-l îngrijească ,iar dacă acestui întreg nu-i merge bine, nu poate să-i mearga bine nici părții.” (Platon, Charmides,156 d, e),

“Zamolxe, pretindea ca lui îi dăduse legile Hestia” (Diodor din Sicilia)

Zamolxe mai este amintit de Apulius, de Lucian din Samosata, de Enea din Gaza, Origene (Contra Celsum,III,54), Porphirius (232-304), Iamblichos, Iulian Apostatul, Hesychios din Alexandria, Clement

Alexandrinul (Stromateis, V, 213), Iordanes (Getica, V, 40). În plus, Platon îl mai compară pe Zamolxe cu hiperboreul Abaris, socotindu-i pe amândoi mari meșteri în arta incantației.

Din reperele antice se poate trasa un contur al personalității de zeu a lui Zamolxe care ca daimon get (Herodot) avea un raport cu un sistem de mistere inițiatice (magia psihomedicală [Platon] și mitul unității trup-spirit [divinitate-omenire] confirmată de trimiterea la calendarul specific dacic, și de asemenea cu trimiterea la doctrina orfică) și de lipsa totală a thanatofobiei la geto-daci, care subliniază caracterul cu desăvârșire original a lui Zamolxe în panteonul lumii antice [96, p. 8].

Caracterul de zeu urano-solar este subliniat de lipsa acoperișurilor la templele dacice, zeul era adorat pe vârfuri de munte (Kogaion), de ritualul funerar (incinerarea sugerează ridicarea la cer odată cu fumul) și cu atât mai mult de ritualul trimiterii solului la Zamolxe, care soli, aruncați fiind în sus ca să cadă în sulite, se credea că vor ajunge sus la zeu în cer nu ca umbre ci corporal, trupul lor era împiedicat să moară având contact cu pământul și desigur după jertfă, trupul era ars pe rug (Herodot, Istorie, IV, 94);

Strabon spune: „Burebista...și-a luat ca ajutor pe Deceneu, un bărbat vrăjitor, care umblase multă vreme prin Egipt, învățând acolo unele semne profetice, datorită cărora susținea că tălmăcește voința zeilor. Ba încă, de la un timp era socotit și zeu, așa cum am arătat când am vorbit de Zamolxe. Ca o dovadă de ascultarea ce i-o dădeau geții, este și faptul că ei s-au lăsat înduplecați să-și stârpească viile și să trăiască fără vin” (Geografia:VII, 3, 11); „

Observând înclinația lor de a-l asculta în toate și inteligența lor nativă, el i-a inițiat în aproape toată filozofia, căci era maestru priceput în aceasta. I-a învățat etica, dezvoltându-i de obiceiurile lor barbare, i-a instruit în fizica, făcându-i să trăiască potrivit cu legile naturii, pe care 44 goții [geții] transcriindu-le le pastrează până azi [sec. VI d.Hr.] cu numele de belagines; i-a învățat logica, făcându-i superiori celorlalte popoare în ce privește mintea; arătându-le practica, i-a îndemnat să-și trăiască viața în fapte bune; demonstrându-le teoria, i-a învățat să contemple cele 12 semne ale zodiacului, iar prin ele mersul planetelor și toată astronomia, lămurindu-i cum crește și scade discul lunii și cu cât globul de foc al soarelui întrece măsura rotunjimii

Alexandrinul (Stromateis, V, 213), Iordanes (Getica, V, 40). În plus, Platon îl mai compară pe Zamolxe cu hiperboreul Abaris, socotindu-i pe amândoi mari meșteri în arta incantației.

Din reperele antice se poate trasa un contur al personalității de zeu a lui Zamolxe care ca daimon get (Herodot) avea un raport cu un sistem de mistere inițiatice (magia psihomedicală [Platon] și mitul unității trup-spirit [divinitate-omenire] confirmată de trimiterea la calendarul specific dacic, și de asemenea cu trimiterea la doctrina orfică) și de lipsa totală a thanatofobiei la geto-daci subliniază caracterul cu desăvârșire original a lui Zamolxe în panteonul lumii antice.

Caracterul de zeu urano-solar este subliniat de lipsa acoperișurilor la templele dacice, zeul era adorat pe vârfuri de munte (Kogaion), de ritualul funerar (incinerarea sugerează ridicarea la cer odată cu fumul) și cu atât mai mult de ritualul trimiterii solului la Zamolxe, care soli, aruncați fiind în sus ca să cadă în sulite, se credea că vor ajunge sus la zeu în cer nu ca umbre ci corporal (trupul lor era împiedicat să moară având contact cu pământul și desigur după jertfa trupul era ars pe rug).

Strabon spune: *Burebista ... și-a luat ca ajutor pe Deceneu, un bărbat vrăjitor, care umblase multă vreme prin Egipt, învățând acolo unele semne profetice, datorită cărora susținea că tălmăcește voința zeilor. Ba încă, de la un timp era socotit și zeu, așa cum am arătat când am vorbit de Zamolxe. Ca o dovadă de ascultarea ce i-o dădeau geții, este și faptul că ei s-au lăsat înduplecați să-și stârpească viile și să trăiască fără vin” (Geografia:VII,3,11)*

Observând înclinația lor de a-l asculta în toate și inteligența lor nativă, el i-a inițiat în aproape toată filozofia, căci era maestru priceput în aceasta. I-a învățat etica, dezvoltându-i de obiceiurile lor barbare, i-a instruit în fizica, făcându-i să trăiască potrivit cu legile naturii, pe care goții [geții] transcriindu-le le pastrează până azi [sec VI d.Hr.] cu numele de belagines; i-a învățat logica, făcându-i superiori celorlalte popoare în ce privește mintea; arătându-le practica, i-a îndemnat să-și trăiască viața în fapte bune; demonstrându-le teoria, i-a învățat să contemple cele 12 semne ale zodiacului, iar prin ele mersul planetelor și toată astronomia, lămurindu-i cum crește și scade discul lunii și cu cât globul de foc al soarelui întrece măsura rotunjimii pământului și le-a expus sub ce nume și sub ce semne cele 345 de stele trec

<p>pământului și le-a expus sub ce nume și sub ce semne cele 345 de stele trec de la răsărit la apus, ca să se apropie sau să se depărteze de polul ceresc. Vezi ce plăcere (este) ca niște oameni prea viteji să se îndeletnicească cu doctrinele filosofice, când mai aveau puțin răgaz de războaie. Puteai să-l vezi pe unul cercetând poziția cerului, pe altul proprietățile ierburilor și ale arbuștilor, pe acesta studiind creșterea și scăderea Lunii, pe celalalt observând eclipsele soarelui și cum, prin rotația cerului, Soarele vrând să atingă regiunea orientală, este adus înapoi în regiunea occidentală. Getul se liniștește de îndată ce primește explicația acestor lucruri. Aceasta și multe altele, învățând Deceneu pe geți, prin știința sa, a strălucit în mijlocul lor ca o adevărată minune” (Getica; XI; 69—70);</p>	<p>de la răsărit la apus, ca să se apropie sau să se depărteze de polul ceresc. Vezi ce plăcere (este) ca niște oameni prea viteji să se îndeletnicească cu doctrinele filosofice, când mai aveau puțin răgaz de războaie. Puteai să-l vezi pe unul cercetând poziția cerului, pe altul proprietățile ierburilor și ale arbuștilor, pe acesta studiind creșterea și scăderea Lunii, pe celalalt observând eclipsele soarelui și cum, prin rotația cerului, Soarele vrând să atingă regiunea orientală, este adus înapoi în regiunea occidentală. Getul se liniștește de îndată ce primește explicația acestor lucruri. Aceasta și multe altele, învățând Deceneu pe geți, prin știința sa, a strălucit în mijlocul lor ca o adevărată minune .” (Getica;XI;69—70).</p>
<p>p. 44 (p. 41 var. hârtie)</p> <p>Un portet mitic, al lui Zamolxe evocă: daimon getic (Herodot), inițiat (Strabon, Iordanes, Herodot), medic psihoterapeut (Platon), legislator (Diodor din Sicilia), profet (Strabon), mare preot și reformator religios (Herodot, Iordanes, Strabon), zeul carpatic al nemuririi (Al. Busuioceanu), zeu totemic urs (R.Vulcanescu), zeul- moș (N. Densusianu). Zamolxe este printre altele și un eliberator, mântuitor, reformator. După ce se retrage dintre oameni în pântecul pământului, ca într-o moarte inițiativă, rămânând trei ani în solitudine și meditație, Zamolxe iese tranfigurat, unindu-se cu scânteia divină din el, asemeni lui Iisus care trăiește miracolul devenirii „Una cu Tatal”. Zamolxe separă viața de moarte prin inițiere, adică prin confruntarea cu realitățile lumii nevăzută înainte de moartea trupului;</p> <p>Pitagora (580 î.H - 495 î. Hr.) face zece referiri la valorile superioare ale geților. În „ Legea 1143” el spune: „Călătorește la geți ca să nu dai legi, ci să tragi învățăminte de la ei. La geți, toate pământurile sunt fără margini, toate pământurile sunt comune” ;</p>	<p>SURSA: https://thraxusares.wordpress.com/tag/daco-geti/page/8/</p> <p>un portet mitic, astfel Zamolxe a fost : DAIMON GETIC (Herodot), INIȚIAT (Strabon, Iordanes, Herodot), MEDIC PSIHOTERAPEUT (Platon), LEGISLATOR (Diodor din Sicilia), PROFET (Strabon), MARE PREOT ȘI REFORMATOR RELIGIOS (Herodot, Iordanes, Strabon), ZEUL CARPATIC AL NEMURIRII (Al.Busuioceanu), ZEU TOTEMIC URS (R.Vulcanescu), ZEUL-MOȘ (N.Densusianu).</p> <p>Zamolxe este printre altele și un eliberator, mântuitor, reformator. După ce se retrage dintre oameni în pântecul pământului, ca într-o moarte inițiativă, rămânând trei ani în solitudine și meditație, Zamolxe iese tranfigurat, unindu-se cu scânteia divină din el, asemeni lui Iisus care trăiește miracolul devenirii “Una cu Tatal”. Zamolxe separă viața de moarte prin inițiere, adică prin confruntarea cu realitățile lumii nevăzută înainte de moartea trupului.</p> <p>SURSA: https://www.ziarulnational.md/citate-cu-o-valoare-extraordinara-pentru-istoria-si-identitatea-noastra/</p> <p>Pitagora (580 î.H – 495 î.H), face zece referiri la valorile superioare ale geților. În „Legea 1143” el spune: „Călătorește la geți nu ca să dai legi, ci să tragi învățăminte de la ei. La geți toate pământurile sunt fără margini, toate pământurile sunt comune.</p> <p>SURSA: https://www.secretulcunoasterii.ro/veni-ziua-cand-si-pietrele-vor-vorbi-adevarul-importanta-civilizatiei-dacilor-declarata-de-cercetatorii-straini/</p>

Dionisie Periegetul (138 d.Hr.): „În ceea ce urmează voi scrie despre cea mai mare țară, care se întinde din Asia Mică până în Iberia și din nordul Africii până în Scandia, țara imensă a dacilor”;

Alfred Hofmann (1820 – în Istoria Pământului): „Într-adevăr nicăieri nu vei putea găsi o putere de înțelegere mai rapidă, o minte mai deschisă, un spirit mai ager, însoțit de mlădierile 45 purtării, așa cum o afli la cel din urmă rumun. Acest popor ridicat prin instrucție ar fi apt să se găsească în fruntea culturii spirituale a Umanității. Și ca o completare, limba sa este atât de bogată și armonioasă, că s-ar potrivi celui mai cult popor de pe Pământ. Rumania nu este buricul Pământului, ci Axa Universului” ;

D'Hauterive (Memoriu asupra vechii și actualei stări a Moldovei, 1902): „Limba latinească în adevăr se trage din acest grai (primordial), iar celelalte limbi, mai ales rumuna sunt acest grai. Latineasca este departe de a fi trunchiul limbilor care se vorbesc astăzi (așa zisele limbi latine), așa zice că ea latina, este cea mai nouă dintre toate”;

Universitatea din Cambridge (1922, The Cambridge History of India): „Faza primară a Culturii Vedice s-a desfășurat în Carpați, cel mai probabil, inițial în HaarDeal”;

Emmanuel de Martone (profesor la Sorbona, 1928,) : „Nu pot să înțeleg la rumuni mania lor de a se lăuda că sunt urmași ai coloniștilor romani știind foarte bine că în Dacia nu au venit romani, nici măcar italici, ci legiuni de mercenari recrutați din toate provinciile estice ale imperiului, chiar și administrația introdusă de cuceritori avea aceeași obârșie. Voi rumunii sunteți daci și pe aceștia ar trebui să-i cunoască rumunii mai bine și să se laude cu ei, pentru că acest popor a avut o cultură spirituală și morală înaltă”;

Marco Merlini, arheolog italian (n. 1953), spunea referitor la plăcuțele de la Tărtăria: „Oasele ca și plăcuțele sunt foarte vechi. Acum este o certitudine. Este rândul nostru să gândim că scrierea a început în Europa cu

Dionisie Periegetul (138 d.H.): „În ceea ce urmează voi scrie despre cea mai mare țară, care se întinde din Asia Mică până în Iberia și din nordul Africii până în SCANDIA, țara imensă a dacilor.”

<https://www.secretulcunoasterii.ro/va-veni-ziua-cand-si-pietrele-vor-vorbi-adevarul-importanta-civilizatiei-dacilor-declarata-de-cercetatorii-straini>

Alfred Hofmann (1820 – în Istoria Pământului): „Într-adevăr nicăieri nu vei putea găsi o putere de înțelegere mai rapidă, o minte mai deschisă, un spirit mai ager, însoțit de mlădierile 45 purtării, așa cum o afli la cel din urmă rumun. Acest popor ridicat prin instrucție ar fi apt să se găsească în fruntea culturii spirituale a Umanității. Și ca o completare, limba sa este atât de bogată și armonioasă, că s-ar potrivi celui mai cult popor de pe Pământ. Rumania nu este buricul Pământului, ci Axa Universului”

<https://alexandruioanpopablog.wordpress.com/2017/05/27/pur-si-simplu-romania>

D'Hauterive (Memoriu asupra vechii și actualei stări a Moldovei, 1902): „Limba latinească în adevăr se trage din acest grai (primordial), iar celelalte limbi, mai ales rumuna sunt acest grai. Latineasca este departe de a fi trunchiul limbilor care se vorbesc astăzi (așa zisele limbi latine), așa zice că ea latina, este cea mai nouă dintre toate

Universitatea din Cambridge (1922, The Cambridge History of India): „Faza primară a Culturii Vedice s-a desfășurat în Carpați, cel mai probabil, inițial în Haar-Deal”.

<https://alexandruioanpopablog.wordpress.com/2017/05/27/pur-si-simplu-romania>

Emmanuel de Martone (profesor la Sorbona, 1928, în interviul dat lui Virgil Oghină): „Nu pot să înțeleg la rumuni mania lor de a se lăuda că sunt urmași ai coloniștilor romani știind foarte bine că în Dacia nu au venit romani, nici măcar italici, ci legiuni de mercenari recrutați din toate provinciile estice ale imperiului, chiar și administrația introdusă de cuceritori avea aceeași obârșie. Voi rumunii sunteți daci și pe aceștia ar trebui să-i cunoască rumunii mai bine și să se laude cu ei, pentru că acest popor a avut o cultură spirituală și morală înaltă”.

Marco Merlini, arheolog italian (n. 1953), spunea referitor la plăcuțele de la Tărtăria: „Oasele ca și plăcuțele sunt foarte vechi. Acum este o certitudine. Este rândul nostru să gândim că scrierea a început în Europa cu

<p>2000 de ani înaintea scrierii sumeriene. În România avem o comoară imensă, dar ea nu aparține numai României, ci întregii Europe”;</p> <p>Marija Gimbutas – Profesor la Universitatea California din Los Angeles: „România este vatra a ceea ce am numit Vechea Europă, o entitate culturală cuprinsă între 6500- 3500 î.H., axată pe o societate matriarhală, teocrată, pașnică, iubitoare și creatoare de artă, care a precedat societățile indo-europenizate, patriarhale, de luptători din epoca bronzului și epoca fierului. A devenit de asemenea evident că această străveche civilizație europeană precede cu câteva milenii pe cea sumeriană. A fost o perioadă de reală armonie în deplin acord cu energiile creatoare ale naturii”;</p> <p>Louis de la Valle Pousin: „Locuitorii de la nordul Dunării de Jos pot fi considerați strămoșii Omenirii”;</p> <p>Gordon W. Childe: „Locurile primare ale dacilor trebuie căutate pe teritoriul României. Într-adevăr, localizarea centrului principal de formare și extensiune a indoeuropenilor trebuie să fie plasată la nordul și la sudul Dunării de Jos” ;</p>	<p>2000 de ani înaintea scrierii sumeriene. În România avem o comoară imensă, dar ea nu aparține numai României, ci întregii Europe.”</p> <p>SURSA:https://alexandruioanpopablog.wordpress.com/2017/05/27/pur-si-simplu-romania/</p> <p>Marija Gimbutas – Profesor la Universitatea California din L.A.- Civilizație și Cultură: „România este vatra a ceea ce am numit Vechea Europă, o entitate culturală cuprinsă între 6500-3500 î.H., axată pe o societate matriarhală, teocrată, pașnică, iubitoare și creatoare de artă, care a precedat societățile indo-europenizate, patriarhale, de luptători din epoca bronzului și epoca fierului. A devenit de asemenea evident că această străveche civilizație europeană precede cu câteva milenii pe cea sumeriană. A fost o perioadă de reală armonie în deplin acord cu energiile creatoare ale naturii.”</p> <p>Louis de la Valle Pousin: „Locuitorii de la nordul Dunării de Jos pot fi considerați strămoșii Omenirii.”</p> <p>Gordon W. Childe: „Locurile primare ale dacilor trebuie căutate pe teritoriul României. Într-adevăr, localizarea centrului principal de formare și extensiune a indoeuropenilor trebuie să fie plasată la nordul și la sudul</p>
<p>p.65. (p. 62 pe hârtie)</p> <p>Constantin Brâncoveanu [31] (n. 1654 – d.15/26 august 1714) a fost domnul Țării Românești între anii 1688 și 1714, având una din cele mai lungi domnii din istoria principatelor române.</p> <p>În timpul în care a domnit, Țara Românească a cunoscut o lungă perioadă de pace, de înflorire culturală și de dezvoltare a vieții spirituale, în urma sa rămânând un mare număr de ctitorii religioase și un stil arhitectural eclectic ce-i poartă numele.</p> <p>În politica externă Brâncoveanu a acționat cumpătat, evitând să se poziționeze decisiv în tabăra imperială, care într-un avânt semnificativ recuperase Ungaria și Transilvania de la otomani. Și-a cumpărat bunăvoința turcilor, plătind regulat dările și vărsând sume uriașe sultanului și funcționarilor de la Constantinopol, ceea ce i-a adus supranumele de „altın bey”</p>	<p>SURSA:https://alexandruioanpopablog.wordpress.com/2017/05/27/pur-si-simplu-romania/ https://www.unitischimbam.ro/taq/domnitorii-tarii-romanesti/ (în limba română- printul aurului).</p> <p>Constantin Brâncoveanu (n. 15/26 august 1654 – d. 15/26 august 1714) a fost domnul Țării Românești între anii 1688 și 1714, având una din cele mai lungi domnii din istoria principatelor române.</p> <p>În timpul în care a domnit, Țara Românească a cunoscut o lungă perioadă de pace, de înflorire culturală și de dezvoltare a vieții spirituale, în urma sa rămânând un mare număr de ctitorii religioase și un stil arhitectural eclectic ce-i poartă numele.</p> <p>În politica externă Brâncoveanu a acționat cumpătat, evitând să se poziționeze decisiv în tabăra imperială, care într-un avânt semnificativ recuperase Ungaria și Transilvania de la otomani. Și-a cumpărat bunăvoința turcilor, plătind regulat dările și vărsând sume uriașe sultanului și funcționarilor de la Constantinopol, ceea ce i-a adus supranumele de „altın bey” (română</p>

Ținând agenți și spioni în toată Europa, domnul muntean era informat asupra știrilor de pe întregul continent și informa simultan taberele rivale. În ce privește Moldova, domnul muntean a intervenit în mod repetat în chestiunea domniei, în timp ce în Transilvania a exercitat o importantă influență culturală, prin răspândirea de tipărituri și ctitorirea de așezăminte religioase.

Deși reușise să fie confirmat pe viață în domnie (1699) și reconfirmat de noul sultan în 1703, domnul a lucrat în permanență să-și asigure în străinătate un refugiu de turci, fiind conștient de precaritatea situației sale. În cele din urmă, a fost luat prin surprindere, fiind mazilit în aprilie 1714 și dus cu întreaga familie la Constantinopol, unde a fost torturat pentru a ceda turcilor toată averea sa.

Constantin Brâncoveanu a fost executat pe 15 august 1714, împreună cu cei patru fii ai săi (Constantin, Ștefan, Radu și Matei) și cu sfetnicul Ianache Văcărescu; la acest deznodământ au contribuit și intrigile familiei Cantacuzino. Pentru felul cum au murit, cu toții sunt venerați de către Biserica Ortodoxă Română, care i-a canonizat sub numele de Sfinții Mucenici Brâncoveni în 1992.

Descendența domnului a fost asigurată de copiii fiicelor sale și ai lui Constantin II, la mijlocul secolului al XIX-lea putând fi numărați peste două sute de urmași direcți în viață. În 2014, cu prilejul împlinirii a trei sute de ani de la martiriu, rămășițele pământești ale domnului au fost dezgropate și plasate într-o raclă, care este expusă la Biserica "Sfântul Gheorghe Nou" din București.

„Fiii mei! Iată, toate avuțiile și tot ce am avut am pierdut; să nu ne pierdem însă sufletele! Stați tari și bărbătești, dragii mei, și nu băgați în seamă moartea. Priviți la Hristos Mântuitorul nostru, câte a răbdat pentru noi și cu ce moarte de ocară a murit! Credeți tare întru aceasta și nu vă mișcați, nici vă clătinați în credința cea pravoslavnică!” (Sfântul Mucenic

prințul aurului).

Ținând agenți și spioni în toată Europa, domnul muntean era informat asupra știrilor de pe întregul continent și informa simultan taberele rivale. În ce privește Moldova, domnul muntean a intervenit în mod repetat în chestiunea domniei, în timp ce în Transilvania a exercitat o importantă influență culturală, prin răspândirea de tipărituri și ctitorirea de așezăminte religioase.

Deși reușise să fie confirmat pe viață în domnie (1699) și reconfirmat de noul sultan în 1703, domnul a lucrat în permanență să-și asigure în străinătate un refugiu de turci, fiind conștient de precaritatea situației sale. În cele din urmă, a fost luat prin surprindere, fiind mazilit în aprilie 1714 și dus cu întreaga familie la Constantinopol, unde a fost torturat pentru a ceda turcilor toată averea sa.

Constantin Brâncoveanu a fost executat pe 15 august 1714, împreună cu cei patru fii ai săi (Constantin, Ștefan, Radu și Matei) și cu sfetnicul Ianache Văcărescu; la acest deznodământ au contribuit și intrigile familiei Cantacuzino. Pentru felul cum au murit, cu toții sunt venerați de către Biserica Ortodoxă Română, care i-a canonizat sub numele de Sfinții Mucenici Brâncoveni în 1992.

Descendența domnului a fost asigurată de copiii fiicelor sale și ai lui Constantin II, la mijlocul secolului al XIX-lea putând fi numărați peste două sute de urmași direcți în viață. În 2014, cu prilejul împlinirii a trei sute de ani de la martiriu, rămășițele pământești ale domnului au fost dezgropate și plasate într-o raclă, care este expusă la Biserica Sfântul Gheorghe Nou din București

SURSA:

<https://alexandruioanpopablog.wordpress.com/2017/05/27/pur-si-simplu-romania/https://irinamonica.wordpress.com/2014/08/16/martirii-brancoveni-mladite-ale-crucii-lui-hristos-ioan-alexandru-despre-martiriul-sfintilor-brancoveni-in-sufletul-poporului-s-a-zidit-icoana-lor-cu-chip-luminat-model-al-iertfelnicie>

Fiii mei! Iată, toate avuțiile și tot ce am avut am pierdut; să nu ne pierdem însă sufletele! Stați tari și bărbătești, dragii mei, și nu băgați în seamă moartea. Priviți la Hristos Mântuitorul nostru, câte a răbdat pentru noi și cu ce moarte de ocară a murit! Credeți tare întru aceasta și nu vă mișcați, nici vă clătinați în credința cea pravoslavnică!”

Constantin Brâncoveanu, către fiii săi).

„Decapitat pentru mărturisirea neabătută a credinței sale în Hristos, Brâncoveanu se înrudește în jertfa sa cu Sfântul Ioan Botezătorul, devenind și el un prodrom al Fiului lui Dumnezeu” (Imnul lui Constantin Brâncoveanu – Imnele Bucuriei). Întru Adevărul, viața lui Brâncoveanu începe cu adevărat după decapitare. O viață care luminează țara-i așezată în Biserică. Lutul trupesc a fost transfigurat în lumină. Sunt multe feluri de a muri eroic și de a fi cinstit și plâns ca atare de ai tăi, dar cu totul altceva este să mori pentru credință, pentru Înviere. Dacă Avraam a fost cinstit și lăudat de Dumnezeu pentru că nu a pregetat întru jertfirea unicului fiu, cu cât mai mult Brâncoveanu pentru cei patru fii ai lui, a căror jertfă a fost și împlinită. Este el un exponent și un trimis la cer al neamului său, neam căruia, primind suferințele cu răbdare nesfârșită, precum Iov, i se înapoiază apoi, ca și aceluia, totul, adică viața veșnică (Opțiunea lui Brâncoveanu – Imnele Țării Românești) [33].

Decapitat pentru mărturisirea neabătută a credinței sale în Hristos, Brâncoveanu se înrudește în jertfa sa cu Sfântul Ioan Botezătorul, devenind și el un prodrom al Fiului lui Dumnezeu (Imnul lui Constantin Brâncoveanu – Imnele Bucuriei). Întru Adevărul, viața lui Brâncoveanu începe cu adevărat după decapitare. **O viață care luminează țara-i așezată în Biserică. Lutul trupesc a fost transfigurat în lumină.** Sunt multe feluri de a muri eroic și de a fi cinstit și plâns ca atare de ai tăi, **dar cu totul altceva este să mori pentru credință, pentru Înviere. Dacă Avraam a fost cinstit și lăudat de Dumnezeu pentru că nu a pregetat întru jertfirea unicului fiu, cu cât mai mult Brâncoveanu pentru cei patru fii ai lui, a căror jertfă a fost și împlinită** (Opțiunea lui Brâncoveanu – I.Ț.R.). **Este el un exponent și un trimis la cer al neamului său, neam căruia, primind suferințele cu răbdare nesfârșită, precum Iov, i se înapoiază apoi, ca și aceluia, totul, adică viața veșnică** (Opțiunea lui Brâncoveanu – Imnele Țării Românești). [...]

p.66. (p. 63 pe hârtie)

Ștefan al III-lea (n.1438-1439, Borzești - d.2 iulie 1504, Suceava), supranumit Ștefan cel Mare sau, după canonizarea sa de către Biserica Ortodoxă Română, Ștefan cel Mare și Sfânt, a fost domnul Moldovei între anii 1457 și 1504. A fost fiul lui Bogdan al II-lea, domnind timp de 47 de ani, cea mai lungă domnie din epoca medievală din Țările Române.

Ștefan cel Mare [34] este considerat o personalitate marcantă a istoriei României, înzestrată cu mari calități de om de stat, diplomat și conducător militar. Aceste calități i-au permis să treacă cu bine peste momentele de criză majoră, generate fie de intervențiile militare ale statelor vecine fie de încercări, din interior sau sprijinite din exteriorul țării, de îndepărtare a sa de la domnie. În timpul domniei sale Moldova atinge apogeul dezvoltării sale statale, cunoscând o perioadă îndelungată de stabilitate internă, prosperitate economică și liniște socială.

SURSA:

<https://alexandruioanpopablog.wordpress.com/2017/05/27/pur-si-simplu-romania/>
https://ro.wikipedia.org/wiki/%C8%98tefan_cel_Mare

Ștefan al III-lea (n. 1438-1439, Borzești – d. 2 iulie 1504, Suceava), supranumit **Ștefan cel Mare** sau, după canonizarea sa de către Biserica Ortodoxă Română, **Ștefan cel Mare și Sfânt**, a fost **domnul Moldovei** între anii **1457 și 1504**. A fost fiul lui **Bogdan al II-lea**, domnind timp de 47 de ani, cea mai lungă domnie din epoca medievală din Țările Române.

Ștefan cel Mare este considerat o personalitate marcantă a istoriei României, înzestrată cu mari calități de om de stat, diplomat și conducător militar. Aceste calități i-au permis să treacă cu bine peste momentele de criză majoră, generate fie de intervențiile militare ale statelor vecine fie de încercări, din interior sau sprijinite din exteriorul țării, de îndepărtare a sa de la domnie. În timpul domniei sale Moldova atinge apogeul dezvoltării sale statale, cunoscând o perioadă îndelungată de stabilitate internă, prosperitate economică și liniște socială.

Pe plan intern și-a bazat regimul pe o nouă clasă conducătoare formată din oameni proveniți preponderent din mica boierime, ridicați la demnități pe baza meritelor militare, loialității față de domn sau a înrudirii apropiate cu acesta. De asemenea a sprijinit foarte mult dezvoltarea **răzesimii** prin împroprietărirea colective ale obștilor de răzeși, în special în urma războaielor și bătăliilor purtate, fapt care i-a asigurat loialitatea acestei clase, liniștea socială în țară și forța umană pentru a avea o armată de masă -„oastea cea mare”.

p.67. (p. 63-64 pe hârtie)

Pe plan intern și-a bazat regimul pe o nouă clasă conducătoare formată din oameni proveniți preponderent din mica boierime, ridicați la demnități pe baza meritelor militare, loialității față de domn sau a înrudirii apropiate cu acesta. De asemenea a sprijinit foarte mult dezvoltarea răzesimii prin împroprietărirea colective ale obștilor de răzeși, în special în urma războaielor și bătăliilor purtate, fapt care

SURSA:

<https://alexandruioanpopablog.wordpress.com/2017/05/27/pur-si-simplu-romania/>
https://ro.wikipedia.org/wiki/%C8%98tefan_cel_Mare

Pe plan intern și-a bazat regimul pe o nouă clasă conducătoare formată din oameni proveniți preponderent din mica boierime, ridicați la demnități pe baza meritelor militare, loialității față de domn sau a înrudirii apropiate cu acesta. De asemenea a sprijinit foarte mult dezvoltarea **răzesimii** prin împroprietărirea colective ale obștilor de răzeși, în special în urma războaielor și bătăliilor purtate, fapt care

i-a asigurat loialitatea acestei clase, liniștea socială în țară și forța umană pentru a avea o armată de masă - „oastea cea mare”.

Pe plan extern a reușit să ducă o politică realistă având două mari linii directoare: impunerea sau susținerea unor conducători favorabili în țările vecine mici – Țara Românească și Hanatul Crimeii – și o politică de alianțe care să nu permită nici uneia din marile țări vecine – Imperiul Otoman, Regatul Poloniei și Regatul Ungariei să obțină o poziție hegemonică față de Moldova. A încercat, fără succes, realizarea unui sistem de alianțe internaționale împotriva turcilor, trimițând soli la Papa de la Roma, Veneția, Ungaria, Polonia, Cehia și Persia.

În plan militar a urmărit două direcții majore de acțiune. Prima a fost crearea unui sistem de fortificații permanent la granițele țării, în timpul său construindu-se sau dezvoltându-se rețeaua de cetăți ce cuprindea cetățile de la Suceava, Neamț, Crăciuna, Chilia, Cetatea Albă, Tighina, Orhei, Lăpușna și Hotin. Cea de-a doua direcție majoră a fost crearea unei armate moderne cu o componentă permanentă, profesionistă și semiprofesionistă și o componentă de masă, formată din corpuri de razeși înarmați, mobilizați în cazul marilor campanii militare.

Pe parcursul domniei a dus peste 40 de războaie sau bătălii, marea lor majoritate victorioase, cele mai semnificative fiind victoria de la Baia asupra lui Matei Corvin în 1467, victoria de la Lipnic împotriva tătarilor în 1469, sau victoria de la Codrii Cosminului asupra regelui Poloniei Ioan Albert, în 1497. Cel mai mare succes militar l-a reprezentat victoria zdrobitoare din Bătălia de la Vaslui împotriva unei puternice armate otomane conduse de Soliman-Pașa – beilerbeiu Rumeliei, la 10 ianuarie 1475. În urma pierderii acestei bătălii, în anul următor, sultanul Mehmed al II-lea va conduce în persoană o expediție în Moldova încheiată cu înfrângerea armatei Moldovei, în bătălia de la Valea Albă (Războieni).

După 1476, Ștefan a fost nevoit să accepte suzeranitatea Imperiului Otoman, dar a obținut condiții foarte bune pentru Moldova. În schimbul unui tribut anual modic, țara își conserva intacte instituțiile și autonomia politică internă.

Ștefan cel Mare a fost un mare sprijinitor al culturii și al bisericii, ctitorind peste 40 de mănăstiri și biserici atât în Moldova, cât și în Țara Românească, Transilvania sau la

i-a asigurat loialitatea acestei clase, liniștea socială în țară și forța umană pentru a avea o armată de masă - „oastea cea mare”.

Pe plan extern a reușit să ducă o politică realistă având două mari linii directoare: impunerea sau susținerea unor conducători favorabili în țările vecine mici – [Țara Românească](#) și [Hanatul Crimeii](#) – și o politică de alianțe care să nu permită nici uneia din marile țări vecine – [Imperiul Otoman](#), [Regatul Poloniei](#) și [Regatul Ungariei](#) să obțină o poziție hegemonică față de Moldova. A încercat, fără succes, realizarea unui sistem de alianțe internaționale împotriva turcilor, trimițând soli la [Papa de la Roma](#), [Veneția](#), Ungaria, Polonia, Cehia și [Persia](#).

În plan militar a urmărit două direcții majore de acțiune. Prima a fost crearea unui sistem de fortificații permanent la granițele țării - în timpul său construindu-se sau dezvoltându-se rețeaua de cetăți ce cuprindea cetățile de la [Suceava](#), [Neamț](#), [Crăciuna](#), [Chilia](#), [Cetatea Albă](#), [Tighina](#), [Orhei](#), [Lăpușna](#) și [Hotin](#). Cea de-a doua direcție majoră a fost crearea unei armate moderne cu o componentă permanentă, profesionistă și semiprofesionistă și o componentă de masă, formată din corpuri de razeși înarmați, mobilizați în cazul marilor campanii militare.

Pe parcursul domniei a dus peste 40 de războaie sau bătălii, marea lor majoritate victorioase, cele mai semnificative fiind victoria de la [Baia](#) asupra lui [Matei Corvin](#) în 1467, victoria de la [Lipnic](#) împotriva [tătarilor](#), în 1469 sau victoria reputată în [Bătălia de la Codrii Cosminului](#) asupra regelui Poloniei [Ioan Albert](#), în 1497. Cel mai mare succes militar l-a reprezentat victoria zdrobitoare din [Bătălia de la Vaslui](#) împotriva unei puternice armate otomane conduse de [Soliman-Pașa - beilerbeiu Rumeliei](#), la 10 ianuarie 1475. În urma pierderii acestei bătălii, în anul următor sultanul [Mahomed al II-lea](#) va conduce în persoană o expediție în Moldova încheiată cu înfrângerea armatei Moldovei, în [bătălia de la Valea Albă-Războieni](#).

După 1476, Ștefan a fost nevoit să accepte suzeranitatea Imperiului Otoman, obținând condiții foarte bune pentru Moldova. În schimbul unui [tribut](#) anual modic, țara își conserva intacte instituțiile și autonomia politică internă.

Ștefan cel Mare a fost un mare sprijinitor al culturii și al bisericii, ctitorind un număr mare de [mănăstiri](#) și [biserici](#) atât în Moldova, cât și în Țara Românească, Transilvania sau la [Muntele Athos](#). Pentru aceste merite a

<p>Muntele Athos. Pentru aceste merite a fost canonizat de Biserica Ortodoxă Română, cu numele de Ștefan cel Mare și Sfânt, la 20 iunie 1992.</p>	<p>fost <u>canonizat</u> de <u>Biserica Ortodoxă Română</u>, cu numele de <u>Ștefan cel Mare și Sfânt</u>, la 20 iunie 1992.</p>
<p>p.68. (p. 65 pe hârtie)</p> <p>Mihai Viteazul [35] (1558-1601) a fost domnul Țării Românești între 1593-1600. Pentru o <u>perioadă (1600)</u>, a fost conducător de facto al celor trei mari țări medievale care formează România de astăzi: Țara Românească, Transilvania și Moldova. Înainte de a ajunge pe tron ca boier, a deținut dregătoriile de bănișor de Strehaia, stolnic domnesc și ban al Craiovei.</p>	<p>SURSA: https://alexandruioanpopablog.wordpress.com/2017/05/27/pur-si-simplu-romania/https://ro.wikipedia.org/wiki/%C8%98tefan_cel_Marehttps://www.unitischimbam.ro/tag/domnitorii-moldovei/ Mihai Viteazul (n. 1558, Floci, Țara Românească – d. 9/19 august 1601, Câmpia Turzii, Principatul Transilvaniei) a fost domnul Țării Românești între 1593-1600. Pentru o perioadă (în 1600), a fost conducător de facto al celor trei mari țări medievale care formează România de astăzi: Țara Românească, Transilvania și Moldova. Înainte de a ajunge pe tron, ca boier, a deținut dregătoriile de bănișor de Strehaia, stolnic domnesc și ban al Craiovei.</p>
<p>p.68. (p. 65 pe hârtie)</p> <p>Figura lui Mihai Viteazul a ajuns în panteonul național românesc după ce a fost recuperată de istoriografia românească a secolului al XIX-lea, un rol important jucându-l opul „Românii supt Mihai-Voievod Viteazul” al lui Nicolae Bălcescu. Astfel, voievodul a ajuns un precursor important al unificării românilor, care avea să se realizeze în secolele XIX și XX.</p>	<p>SURSA: https://alexandruioanpopablog.wordpress.com/2017/05/27/pur-si-simplu-romania/https://ro.wikipedia.org/wiki/%C8%98tefan_cel_Marehttps://audiotravelguide.ro/bust-mihai-viteazu-strehaia/ Figura lui Mihai Viteazul a ajuns în panteonul național românesc după ce a fost recuperată de istoriografia românească a secolului al XIX-lea, un rol important jucându-l opul <i>Românii supt Mihai-Voievod Viteazul</i> al lui Nicolae Bălcescu. Astfel voievodul a ajuns un precursor important al unificării românilor, care avea să se realizeze în secolul al XX-lea</p>
<p>p.68. (p. 65 pe hârtie)</p> <p>La sfârșitul anului 1588 devine stolnic al curții lui Mihnea Turcitul, iar în 1593 ban al Craiovei în timpul domniei lui Alexandru cel Rău.</p> <p>În septembrie 1593, a devenit voievod al Țării Românești.....</p>	<p>SURSA: https://alexandruioanpopablog.wordpress.com/2017/05/27/pur-si-simplu-romania/https://ro.wikipedia.org/wiki/%C8%98tefan_cel_Marehttps://audiotravelguide.ro/bust-mihai-viteazu-strehaia/ La sfârșitul anului 1588 devine stolnic al curții lui Mihnea Turcitul, iar în 1593 ban al Craiovei în timpul domniei lui Alexandru cel Rău.</p> <p>SURSA: Wikipedia</p> <p>În septembrie <u>1593</u>, după ce a plătit la <u>Poarta Otomană</u>, după obiceiul timpului, o sumă mare de bani (400.000 de florini^[5]) și având și sprijinul <u>patriarhului Constantinopolului</u>, Mihai <u>a devenit domn al Țării Românești</u> la <u>2 septembrie/S.N. 12 septembrie 1593</u>, înscăunarea sa având loc la <u>București</u> pe <u>15</u></p>

<p>Aderă la „Liga Sfântă” creștină, constituită din inițiativa Papei Clement al VIII-lea, din care inițial făceau parte Sfântul Imperiu Romano-German, Statul Papal, Spania, Austria, Ferrara, Mantova și Toscana (Anglia și Polonia au manifestat rezerve față de politica de cruciadă a papalității). Ulterior aderă și Transilvania, considerată factor decisiv în atragerea în alianță a celorlalte două state românești, Moldova și Țara Românească. Aron Vodă, domnul Moldovei semnează un tratat cu împăratul habsburgic la 16 septembrie 1594, oferind astfel un motiv în plus lui Mihai Viteazul să decidă, cu acordul boierilor, intrarea în alianța antiotomană.</p>	<p>octombrie/S.N. 25 octombrie, în același an.^[16]</p> <p>Aderă la „Liga Sfântă” creștină, constituită din inițiativa Papei Clement al VIII-lea, din care inițial făceau parte Sfântul Imperiu Romano-German, Statul Papal, Spania, Austria, Ferrara, Mantova și Toscana (Anglia și Polonia au manifestat rezerve față de politica de cruciadă a papalității). Ulterior aderă și Transilvania, considerată factor decisiv în atragerea în alianță a celorlalte două state românești, Moldova și Țara Românească. Aron Vodă, domnul Moldovei, semnează un tratat cu împăratul habsburgic la 16 septembrie 1594, oferind astfel un motiv în plus lui Mihai Viteazul să decidă, cu acordul boierilor, intrarea în alianța antiotomană.</p>
<p>p.68. (p. 65 pe hârtie)</p> <p>Aderarea Țării Românești la „Liga Sfântă” a condus la izbucnirea (13 noiembrie 1594) unei revolte antiotomane soldată cu suprimarea creditorilor levantini și a întregii garnizoane otomane staționată în București. Pe acest fundal, Mihai pornește o ofensivă generală împotriva Înaltei Porți, atacând cetățile turcești de pe ambele părți ale Dunării (Giurgiu, Hârșova, Silistra ș.a.). Urmează o serie de victorii împotriva tătarilor și turcilor (la Putineiu și pe locul numit „Padina Șerpătești” de lângă satul Stănești) culminată cu incendierea Rusciucului.</p> <p>După modelul victorios al lui Mihai, Aron Vodă pornește o campanie similară.</p> <p>Datorită recunoașterii ca suzeran a lui Sigismund Bathory de către Aron Vodă și succesorul său, Răzvan Ștefan, Mihai trimite o delegație de boieri la Alba Iulia pentru a reglementa diplomatic relațiile munteano-transilvănene. Delegația de boieri condusă de mitropolitul Eftimie a negociat aderarea la această alianță și a semnat la Alba Iulia la 20 mai 1595 un tratat cu Bathory prin care Mihai devenea vasal al lui Sigismund. Ei și-au depășit atribuțiile inițiale, probabil din dorința</p>	<p>SURSA: https://alexandruioanpopablog.wordpress.com/2017/05/27/pur-si-simplu-romania/https://ro.wikipedia.org/wiki/%C8%98tefan_cel_Mare https://fane9e.blogspot.com/</p> <p>Aderarea Țării Românești la „<i>Liga Sfântă</i>” a condus la izbucnirea (13 noiembrie 1594) unei revolte antiotomane soldată cu suprimarea creditorilor levantini și a întregii garnizoane otomane staționată în București. Pe acest fundal cunoscut și ca <i>Războiul cel Lung</i>, Mihai pornește o ofensivă generală împotriva Înaltei Porți, atacând cetățile turcești de pe ambele părți ale Dunării (Giurgiu, Turnu, Hârșova, Silistra ș.a.). Urmează o serie de victorii împotriva tătarilor și turcilor (la Putineiu și pe locul numit „<i>Padina Șerpătești</i>” de lângă satul Stănești) culminată cu incendierea Rusciucului.</p> <p>După modelul victorios al lui Mihai, Aron Vodă pornește o campanie similară, în care cazacii lui Aron Vodă, uniți cu ardelenii, respingeau la vadul de la Isaccea pe Domnul adus de Turci, pentru a fi așezat în Scaunul Moldovei (Ștefan Surdul, fost Domn al Moldovei).</p> <p>SURSA: https://www.unitischimbam.ro/tag/domnitorii-moldovei/ Wikipedia</p> <p>Datorită recunoașterii ca suzeran a lui Sigismund Bathory de către Aron Vodă și succesorul său, Răzvan Ștefan, Mihai trimite o delegație de boieri la Alba Iulia pentru a reglementa diplomatic relațiile munteano-transilvănene. Delegația, compusă din 13 persoane, condusă de mitropolitul Eftimie și din care mai făceau parte episcopii Luca al Buzăului și Teofil al Râmnicului, marele vornic Mitrea, vornicul Hristea, logofeții Dimitrie, Preda și Borcea, vistiernicul Dan, postelnicul</p>

de a îngrădi puterea domnului sporind-o simultan pe a lor. Cu toate acestea, Mihai a acceptat tratatul, deoarece Transilvania era singurul stat vecin ce îi putea asigura spatele în lupta împotriva turcilor.

p.69. (p. 66 pe hârtie)

În încercarea de a opri înaintarea otomană spre București, la comanda unei armate de circa 16.000 de ostași, la care se adăugau 7000 de transilvăneni conduși de Albert Kiraly, Mihai Viteazul i-a atacat pe otomani la Călugăreni în 13 august 1595. Bătălia, evocată în poemul „Pașa Hassan” al poetului George Coșbuc, s-a soldat cu pierderea de către turci a unui steag, a mai multor tunuri și a circa 7000 de combatanți, insuficient însă pentru a-l opri din marșul spre București.

Mihai s-a retras temporar în munți, așteptând sprijinul lui Sigismund Bathory, în timp ce turcii, în frunte cu Sinan Pașa, s-au instalat la mănăstirea Radu Vodă, iar Sinan a început să numească funcționari otomani pentru administrarea noului pașalâc, și a ridicat o întăritură improvizată.

Prinind în munți sprijin din Moldova și, mai ales din Transilvania, Mihai Viteazul a luat comanda unei armate puternice și numeroase, care i-a îndepărtat pe otomani din Târgoviște (5–8 octombrie 1595) și apoi București (12 octombrie 1595), după care le-a provocat pierderi grele în retragerea lor disperată peste Dunăre la Giurgiu (15–20 octombrie 1595).

În 1594 și în anii următori Mihai Viteazul a condus o campanie militară în sudul Dunării, cucerind cetățile Isaccea, Măcin, Cernavodă, Razgrad, Babadag, Târgul de Floci, Silistra și chiar Rusciuc, Șiștova, Nicopole și Vidin.

În 1601 Mihai Viteazul a preluat aceste teritorii o dată cu instalarea sa pe tronul Moldovei, astfel încât Dobrogea și gurile Dunării s-au aflat sub stăpânirea sa până la moarte. Domnitorul care a reușit să stăpânească pentru scurt timp, la 1599-1600, cele trei țări reunite, trei veacuri mai târziu, în România modernă, începe a fi receptat ca unificator abia spre

Teodor, clucerul Stamate, Radu Buzescu și Vintilă,[a negociat aderarea la această alianță și a semnat la Alba Iulia la 20 mai 1595 un tratat cu Bathory prin care Mihai devenea vasal al lui Sigismund. Ei și-au depășit atribuțiile inițiale, probabil din dorința de a îngrădi puterea domnului sporind-o simultan pe a lor. Cu toate acestea, Mihai a acceptat tratatul, deoarece Transilvania era singurul stat vecin ce îi putea asigura spatele în lupta împotriva turcilor.

SURSA: WIKIPEDIA

În încercarea de a opri înaintarea turcilor conduși de [Sinan Pașa](#), un albanez, înlocuitorul marelui vizir Ferhad, spre București, Mihai Viteazul, la comanda unei armate de circa 16.000 de ostași, din care 6.000 erau [secui](#) conduși de [Albert Király](#), i-a atacat pe otomani la [Călugăreni](#) în 13/23 august 1595.^{[22][23]} Bătălia, evocată în poemul „[Pașa Hassan](#)” al poetului [George Cosbuc](#), s-a soldat cu pierderea de către turci a unui steag, a mai multor tunuri și a circa 7000 de combatanți, insuficient însă pentru a-l opri din marșul spre București.

Mihai s-a retras temporar în munți, așteptând sprijinul lui Sigismund Báthory, în timp ce turcii, în frunte cu [Sinan Pașa](#), s-au instalat la [mănăstirea Radu Vodă](#), iar Sinan a început să numească funcționari otomani pentru administrarea noului [pașalâc](#), și a ridicat o întăritură improvizată^[24]

Primind în munți sprijin din Moldova și, mai ales din Transilvania, Mihai Viteazul a luat comanda unei armate puternice și numeroase, care i-a îndepărtat pe otomani din [Târgoviște](#) (5–8 octombrie [1595](#)) și apoi [București](#) (12 octombrie [1595](#)), după care le-a provocat pierderi grele în [retragerea lor disperată peste Dunăre la Giurgiu](#) (15–20 octombrie [1595](#)).

În 1594 și în anii următori Mihai Viteazul a condus o campanie militară în sudul Dunării, cucerind cetățile [Isaccea](#), [Măcin](#), [Cernavodă](#), [Razgrad](#), [Babadag](#), [Târgul de Floci](#), [Silistra](#) și chiar [Rusciuc](#), [Șiștova](#), [Nicopole](#) și [Vidin](#).

SUSRA: <https://www.unitischimbam.ro/mihai-viteazul-1558-1601-2/>

SURSA: WIKIPEDIA

În 1601 Mihai Viteazul a preluat aceste teritorii o dată cu instalarea sa pe tronul Moldovei, astfel încât Dobrogea și gurile Dunării s-au aflat sub stăpânirea sa până la moarte.

Domnitorul care a reușit să stăpânească pentru scurt timp, la 1599-1600, cele trei țări reunite, trei veacuri mai târziu, în România modernă, începe a fi receptat ca unificator abia spre mijlocul secolului al XIX-lea. mai târziu, spre 1800, la

<p>mijlocul secolului al XIX-lea. La 1 mai 1600, Mihai își așază tabăra la Prejmer. Acolo făcu cunoscut ostașilor săi că vor trece Carpații pentru a-l alunga pe Ieremia Movilă de pe tronul Moldovei. La 6 mai Mihai în fruntea oastei sale trece munții, dar nu pe drumul obișnuit, unde știa că îl așteaptă dușmanul, ci urcându-se pe munții cei mai grei. Mihai îl învinge pe Ieremia Movilă la Bacău, și realizează astfel, prima unire a țărilor române. Titulatura folosită de voievod (într-un document din 6 iulie 1600) era: „Domn al Țării Românești și Ardealului și a toată țara Moldovei”.</p>	<p>Școala Ardeleană".^[30] La <u>1 mai 1600</u> Mihai își așază tabăra la <u>Prejmer</u>. Acolo făcu cunoscut ostașilor săi că vor trece <u>Carpații</u> pentru a-l alunga pe <u>Ieremia Movilă</u> de pe tronul Moldovei. La 6 mai Mihai în fruntea oastei sale trece munții, dar nu pe drumul obișnuit, unde știa că îl așteaptă dușmanul, ci urcându-se pe munții cei mai grei. Mihai îl învinge pe Ieremia Movilă la <u>Bacău</u>, și realizează astfel, prima unire a țărilor române. Titulatura folosită de voievod (într-un document din <u>6 iulie 1600</u>) era: „Domn al <u>Țării Românești</u> și <u>Ardealului</u> și a toată țara <u>Moldovei</u>”.</p>
<p>p.69-70. (p. 66-67 pe hârtie)</p> <p>Contextul internațional a fost nefavorabil lui Mihai. Puterile vecine vedeau în ambițiile sale politice o contradicție cu interesele proprii de dominanță. Habsburgii își vedeau amenințate planurile de menținere a Transilvaniei în sfera lor de influență, Polonia nu dorea pierderea controlului asupra Moldovei, iar Imperiul Otoman nu accepta ideea renunțării la Țara Românească. Mai mult chiar, uniunea personală a lui Mihai reprezenta o formulă puternică, capabilă să schimbe raportul de forțe din regiune. Existau însă și conflicte interne, cauzate de insubordonarea nobililor maghiari din Transilvania care nu acceptau măsurile impuse de noul domn. De asemenea, sașii au rămas ostili lui Mihai, în urma jafurilor întreprinse de armatele sale în orașele și satele lor (Ghimbav, Codlea, Merghindeal, Cincu, Șura Mică, Cristian, Călnic etc.). Mihai nu reușește să înfrângă revolta nobililor maghiari transilvăneni.</p>	<p>SURSA: https://rodysiscanu.blogspot.com/2013/05/vite-azul-mihai-viteazul-sau-mihai-bravu.html</p> <p>Contextul internațional a fost nefavorabil lui Mihai. Puterile vecine vedeau în ambițiile sale politice o contradicție cu interesele proprii de dominanță. Habsburgii își vedeau amenințate planurile de menținere a Transilvaniei în sfera lor de influență, Polonia nu dorea pierderea controlului asupra Moldovei, iar Imperiul Otoman nu accepta ideea renunțării la Țara Românească. Mai mult chiar, uniunea personală a lui Mihai reprezenta o formulă puternică, capabilă să schimbe raportul de forțe din regiune. Existau însă și conflicte interne, cauzate de insubordonarea nobililor maghiari din Transilvania care nu acceptau măsurile impuse de noul domn. De asemenea, sașii au rămas ostili lui Mihai, în urma jafurilor întreprinse de armatele sale în orașele și satele lor (Ghimbav, Codlea, Merghindeal, Cincu, Șura Mică, Cristian, Călnic etc.). Mihai nu reușește să înfrângă revolta nobililor maghiari transilvăneni.</p>
<p>de generalul Basta la (Mirăslău 18/28 septembrie 1600) și astfel pierde Ardealul. În scurt timp Moldova va reîntra în posesia Movileștilor aserviți intereselor polone. Mihai încearcă să reziste atacului polon asupra Țării Românești, însă și pe acest tron se va urca un membru al familiei Movileștilor, Simion. Forțat să ia calea pribegiei, Mihai cere sprijinul împăratului Rudolf al II-lea, care, în contextul reînscăunării lui Sigismund Bathory pe tronul Transilvaniei, acceptă să-l susțină pe român. Împreună cu generalul Basta, Mihai pornește campania de recucerire a teritoriilor românești. Prin victoria de la Guruslău (3 august 1601), voievodul valah îl îndepărtează pe Bathory din Transilvania. Continuă prin a recupera Țara</p>	<p>SURSA: https://fane9e.blogspot.com/</p> <p>de generalul Basta la (Mirăslău 18/28 septembrie 1600) și astfel pierde Ardealul. În scurt timp Moldova va reîntra în posesia Movileștilor aserviți intereselor polone. Mihai încearcă să reziste atacului polon asupra Țării Românești, însă și pe acest tron se va urca un membru al familiei Movileștilor, Simion. Forțat să ia calea pribegiei, Mihai cere sprijinul împăratului Rudolf al II-lea, care, în contextul reînscăunării lui Sigismund Bathory pe tronul Transilvaniei, acceptă să-l susțină pe român. Împreună cu generalul Basta, Mihai pornește campania de recucerire a teritoriilor românești. Prin victoria</p>

Românească gonindu-l pe Simion Movilă de pe tron. În aceste condiții, se întrezăreau perspectivele unei noi uniri românești, perspectivă ce nu convenea împăratului habsburgic, Rudolf al II-lea. Se pune la cale înlăturarea fizică a domnitorului român, și la 9/19 august 1601, la 3 km sud de Turda, Mihai Viteazul este ucis de un detașament de mercenari în frunte cu ofițerul valon Iacob (Jacques) de Beauri, trimis de generalul Giorgio Basta. Capul său este luat de unul dintre căpitani domnitorului și înmormântat de Radu Buzescu la Mănăstirea Dealu, lângă Târgoviște. Pe lespeda sa de piatră de la Mănăstirea Dealu stă scris: „Aici zace cinstitul și răposatul capu al creștinului Mihail, Marele Voievod, ce a fost domn al Țării Românești și Ardealului și Moldovei”.

de la Guruslău (3 august 1601), voievodul valah îl îndeapărtează pe Bathory din Transilvania. Continuă prin a recupera Țara Românească gonindu-l pe Simion Movilă de pe tron. În aceste condiții, se întrezăreau perspectivele unei noi uniri românești, perspectivă ce nu convenea împăratului habsburgic, Rudolf al II-lea. Din ordinul său se pune la cale înlăturarea fizică a domnitorului român, și la 9/10 august 1601, la 3 km sud de Turda, Mihai Viteazul este ucis de generalul Gheorghe Basta (vezi Mormântul lui Mihai Viteazul). Capul său este luat de unul dintre căpitani domnitorului și înmormântat de Radu Buzescu la Mănăstirea Dealu, lângă Târgoviște. Pe lespeda sa de piatră de la Mănăstirea Dealu stă scris: "Aici zace cinstitul și răposatul capu al creștinului Mihail, Marele Voievod, ce a fost domn al Țării Românești și Ardealului și Moldovei."

p.70-71

Dimitrie Cantemir (n.26 octombrie 1673–d.21 august 1723) [36] a fost domnul Moldovei în două rânduri (martie –aprilie 1693 și 1710 – 1711) și un mare cărturar al umanismului românesc. Printre ocupațiile sale diverse s-au numărat cele de enciclopedist, etnograf, geograf, filosof, istoric, lingvist, muzicolog și compozitor. A fost membru al Academiei de Științe din Berlin. 71 George Călinescu îl descria drept „un erudit de faimă europeană, voievod moldovean, academician berlinez, prinț moscovit, un Lorenzo de Medici al nostru”.

Dimitrie era fiul domnului moldovean Constantin Cantemir. La moartea tatălui său în 1693, a fost proclamat domn după modelul lui Constantin Brâncoveanu, însă Poarta nu l-a confirmat în domnie. Și-a petrecut următorii ani la Constantinopol, unde a fost capucehaie (trimis la Poartă ca garant al fidelității) și a însoțit armata otomană în expediția eșuată din Ungaria, fiind martor al înfrângerii otomanilor în Bătălia de la Zenta, unde s-a convins de decadența Imperiului Otoman.

În 1710 a fost numit la tronul Moldovei, având misiunea de a-l supraveghea pe Brâncoveanu, bănuț de neloialitate față de Imperiul Otoman, în schimb a încheiat el însuși un tratat cu Imperiul Rus al lui Petru cel Mare. Armata rusă sprijinită de moldoveni a suferit o înfrângere categorică din partea turcilor în bătălia de la Stănilești. În consecință, Cantemir a fost

SURSA:<https://altmarius.ning.com/profiles/blog/biografia-zilei-dimitrie-cantemir-3>

Dimitrie Cantemir (n. 26 octombrie 1673 – d. 21 august 1723) a fost domnul Moldovei în două rânduri (martie-aprilie 1693 și 1710 - 1711) și un mare cărturar al umanismului românesc. Printre ocupațiile sale diverse s-au numărat cele de enciclopedist, etnograf, geograf, filozof, istoric, lingvist, muzicolog și compozitor. A fost membru al Academiei de Științe din Berlin. George Călinescu îl descria drept „un erudit de faimă europeană, voievod moldovean, academician berlinez, prinț moscovit, un Lorenzo de Medici al nostrum

Dimitrie era fiul domnului moldovean Constantin Cantemir. La moartea tatălui său în 1693, a fost proclamat domn după modelul lui Constantin Brâncoveanu, însă Poarta nu l-a confirmat în domnie. Și-a petrecut următorii ani la Constantinopol, unde a fost capucehaie (trimis la Poartă ca garant al fidelității) și a însoțit armata otomană în expediția eșuată din Ungaria, fiind martor al înfrângerii otomanilor în Bătălia de la Zenta, unde s-a convins de decadența Imperiului Otoman.

În 1710 a fost numit la tronul Moldovei, având misiunea de a-l supraveghea pe Brâncoveanu, bănuț de neloialitate față de Imperiul Otoman, în schimb a încheiat el însuși un tratat cu Imperiul Rus al lui Petru cel Mare. Armata rusă ajutată de moldoveni a suferit o înfrângere categorică din partea turcilor în Bătălia de la Stănilești. În consecință,

<p>nevoit să se refugieze în Rusia, unde și-a petrecut restul vieții în mijlocul preocupărilor intelectuale.</p>	<p>Cantemir a fost nevoit să se refugieze în Rusia, unde și-a petrecut restul vieții în mijlocul preocupărilor intelectuale.</p>
<p>La sfârșitul anului 1697, Cantemir s-a aflat la Adrianopol, unde a desăvârșit prima parte din lucrarea „Divanul sau Gâlciava înțeleptului cu lumea...”, scriere de teozofie și etică creștină, alcătuită sub influența dascălului său, Ieremia Cacavelas. A tipărit-o în dublă versiune, greacă și română, la 30 august 1698, în Iași. Cacavelas a elogiat opera elevului său într-un stil retoric, socotind-o minunată și "împodobită cu ritoricesc meșteșug".</p>	<p>SURSA: https://altmarius.ning.com/profiles/blogs/biografia-zilei-dimitrie-cantemir-3 La sfârșitul anului 1697, Cantemir s-a aflat la Adrianopol, unde a desăvârșit prima parte din lucrarea <i>Divanul sau Gâlciava înțeleptului cu lumea</i>, scriere de teozofie și etică creștină, alcătuită sub influența dascălului său, Ieremia Cacavelas. A tipărit-o în dublă versiune, greacă și română, la 30 august 1698, în Iași. Cacavelas a elogiat opera elevului său într-un stil retoric, socotind-o minunată și "împodobită cu ritoricesc meșteșug".</p>
<p>A contribuit la cartografierea Rusiei și a lucrat în sistem Mercator. Colecția sa de hărți, scrise în latină, se află în Arhiva Cabinetului lui Petru cel Mare de la Petersburg. Cantemir este ctitorul unei mănăstiri grecești de la Moscova, ridicată după arhitectura din țara sa, ale cărei planuri se pare că le-a desenat personal.</p> <p>A scris „Hronicul a vechimei romano-moldo-vlahilor”, susținând latinitatea limbii și a poporului format pe teritoriul vechii Dacii, inclusiv faptul că româna are patru dialecte. Această lucrare a devenit o referință fundamentală pentru corifeii Școlii Ardelene.</p>	<p>SURSA: https://altmarius.ning.com/profiles/blogs/biografia-zilei-dimitrie-cantemir-3 A contribuit la cartografierea Rusiei și a lucrat în sistem Mercator. Colecția sa de hărți, scrise în latină, se află în Arhiva Cabinetului lui Petru cel Mare de la Petersburg. Cantemir este ctitorul unei mănăstiri grecești de la Moscova, ridicată după arhitectura din țara sa, ale cărei planuri se pare că le-a desenat personal.</p> <p>A scris <i>Hronicul a vechimei romano-moldo-vlahilor</i>, susținând latinitatea limbii și a poporului format pe teritoriul vechii Dacii, inclusiv faptul că româna are patru dialecte. Această lucrare a devenit o referință fundamentală pentru corifeii Școlii Ardelene.^[25]</p>
<p>p.72</p> <p>În anul 1714, Dimitrie Cantemir devine membru în Societas Scientiarum Brandenburgica, ulterior cunoscută sub numele de Academia din Berlin. La 11 iulie 1714, Academia îl acceptă în rândurile sale și îi acordă diploma de membru, semnată de vicepreședintele Johann Carol Schott, în absența președintelui Academiei, Leibniz. După primirea în Academie, Cantemir a scris „Descriptio Moldaviae” (Descrierea Moldovei) și „Istoria moldo-valahă” (în latină, „Historia moldo-vlachica”). Ca membru al Academiei din Berlin a corespondat cu Leibniz, încercând să stabilească principiile fondării unei Academii Ruse.</p>	<p>SURSA: https://altmarius.ning.com/profiles/blogs/biografia-zilei-dimitrie-cantemir-3 În anul 1714, Dimitrie Cantemir devine membru în Societas Scientiarum Brandenburgica, ulterior cunoscută sub numele de Academia din Berlin. La 11 iulie 1714, Academia îl acceptă în rândurile sale și îi acordă diploma de membru, semnată de vicepreședintele Johann Carol Schott, în absența președintelui Academiei, Leibniz. (Ștefan Lemny, op. cit. p.185). După primirea în Academie, D. Cantemir a scris <i>Descriptio Moldaviae</i> (<i>Descrierea Moldovei</i>) și <i>Istoria moldo-valahă</i> (în latină, <i>Historia moldo-vlachica</i>). Ca membru al Academiei din Berlin a corespondat cu Leibniz, încercând să stabilească principiile fondării unei Academii Ruse.</p>
<p>În opera lui Cantemir, influențată de</p>	<p>SURSA: https://dicuoctavian.blogspot.com/2020/10/revista-mea-din-26-octombrie-1-a.html</p>

<p>umanismul Renașterii, s-au oglindit cele mai importante probleme ridicate de dezvoltarea social-istorică a Moldovei de la sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea.</p>	<p>În opera lui Cantemir, influențată de umanismul Renașterii, s-au oglindit cele mai importante probleme ridicate de dezvoltarea social-istorică a Moldovei de la sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea.</p>
<p>p.72</p> <p>„Divanul sau Gâlciava înțeleptului cu lumea sau Giudețul sufletului cu trupul”, scrisă în limbile română și greacă, tipărită la Iași în 1698, din porunca fratelui lui Dimitrie, Antioh Vodă Cantemir. Această operă este prima lucrare românească originală de gândire religioasă. În această lucrare întâlnim disputele medievale despre timp, suflet, natură sau conștiință. Dimitrie Cantemir sugerează superioritatea omului asupra celorlalte viețuitoare, face din om un stăpân al lumii, susține superioritatea vieții spirituale asupra condiției biologice a omului, încearcă să definească concepte filosofice și să alcătuiască o terminologie filosofică (substări, asuprastări, împregiur-stări, macrocosmos, microcosmos).</p> <p>În ”Divanul” omul cu aspirațiile lui morale e pus în fața implacabilei Firi, care se așează în poziția ispititoare a lui Mefistofeles.</p> <p>„Sacrosanctae Scientiae Indepingibilis Imago” (Icoana de nezugrăvit a științei sacrosante), 1700, o lucrare filosofică în care încearcă să integreze fizica într-un sistem teist, în linia lui Bacon, un fel de împăcare între știință și religie, între determinismul științific și metafizica medievală. Cantemir manifestă un interes deosebit pentru astrologie și științele oculte, sacre, specifice Renașterii. Cantemir cunoaște și pune în discuție principalele probleme ale filosofiei din vremea lui: teoria cunoașterii, teoria atomilor și a originii materiei, controversa dintre teism și deism, problema timpului etc. Este o scriere filosofică de factură precumpănitor scolastică.</p>	<p>SURSA: https://dicuocetavian.blogspot.com/2020/10/revista-mea-din-26-octombrie-1-a.html</p> <p><u>Divanul sau Gâlciava înțeleptului cu lumea sau Giudețul sufletului cu trupul</u>, scrisă în limbile română și greacă, tipărită la Iași în 1698, din porunca fratelui lui Dimitrie, Antioh vodă Cantemir. Această operă este <i>prima lucrare românească originală de gândire religioasă</i>. În această lucrare întâlnim disputele medievale despre timp, suflet, natură sau conștiință. Dimitrie Cantemir sugerează superioritatea omului asupra celorlalte viețuitoare, face din om un stăpân al lumii, susține superioritatea vieții spirituale asupra condiției biologice a omului, încearcă să definească concepte filozofice și să alcătuiască o terminologie filozofică (substări, asuprastări, împregiur-stări, macrocosmos, microcosmos).(G.Călinescu, <i>Op.cit.</i>,p.29). În <i>Divanul...</i> omul cu aspirațiile lui morale e pus în fața implacabilei Firi, care se așează în poziția ispititoare a lui Mefistofeles.</p> <p><u>Sacrosanctae Scientiae Indepingibilis Imago</u> (Icoana de nezugrăvit a științei sacrosante), 1700, lucrare filosofică în care încearcă să integreze fizica într-un sistem <u>teist</u>, în linia lui <u>Francis Bacon</u>, un fel de împăcare între știință și religie, între determinismul științific și metafizica medievală. Cantemir manifestă un interes deosebit pentru <u>astrologie</u> și științele oculte, sacre, specifice <u>Renasterii</u>. Cantemir cunoaște și pune în discuție principalele probleme ale filozofiei din vremea lui: teoria cunoașterii, teoria atomilor și a originii materiei, controversa dintre teism și <u>deism</u>, problema timpului etc. Este o scriere filozofică de factură precumpănitor scolastică.^[43]</p>
<p>p.72</p> <p>„Istoria ieroglifică” este scrisă la Constantinopol în română (1703 – 1705). Este considerată prima încercare de roman politico-social, alegoric și autobiografic. Cantemir satirizează lupta pentru domnie dintre partidele boierești din țările române. Această luptă alegorică se reflectă printr-o</p>	<p>SURSA: https://altmarius.ninq.com/profiles/blogs/biografia-zilei-dimitrie-cantemir-3</p> <p><u>Istoria ieroglifică</u> scrisă la Constantinopol în română (1703 - 1705). Este considerată prima încercare de roman politico-social, alegoric și autobiografic. Cantemir satirizează lupta pentru domnie dintre partidele boierești din țările române. Această luptă alegorică se reflectă printr-o dispută filosofică între două principii,</p>

<p>dispută filosofică între două principii, simbolizate de Inorog și Corb. Lucrarea cuprinde cugetări, proverbe și versuri care reflectă influența poeziei populare. Istoria ieroglifică aduce o contribuție prețioasă limbii noastre literare, prin infuzia unei bogate paremiologii [paremiologie = studiul proverbelor, n.n.], în parte de origine sacră, dar mai ales în sensul cel mai larg populară, cu binevenite aluviuni orientale la matca noastră autohtonă. Istoria Creșterii și Descreșterii Imperiului Otoman este redactată în latină: „Historia Incrementorum atque Decrementorum Aulae Othomanicae” între 1714 și 1716.</p> <p>În această lucrare, Dimitrie Cantemir a relatat istoria imperiului otoman și a analizat cauzele care ar fi putut duce la destrămarea sa. A insistat și asupra posibilităților popoarelor asuprite de a-și recuceri libertatea. Lucrarea a fost tradusă și publicată în limbile engleză, franceză și germană.</p>	<p>simbolizate de Inorog și Corb. Lucrarea cuprinde cugetări, proverbe și versuri care reflectă influența poeziei populare. <i>Istoria ieroglifică</i> aduce o contribuție prețioasă limbii noastre literare, prin infuzia unei bogate paremiologii [paremiologie = studiul proverbelor, n.n.], în parte de origine sacră, dar mai ales în sensul cel mai larg populară, cu binevenite aluviuni orientale la matca noastră autohtonă. (apud Serban Cioculescu, op. cit). <u>Istoria Creșterii și Descreșterii Imperiului Otoman</u>, redactată în latină: <u>Historia Incrementorum atque Decrementorum Aulae Othomanicae</u>, între 1714 și 1716.</p> <p>În această lucrare, Dimitrie Cantemir a relatat istoria imperiului otoman și a analizat cauzele care ar fi putut duce la destrămarea sa. A insistat și asupra posibilităților popoarelor asuprite de a-și recuceri libertatea. Lucrarea a fost tradusă și publicată în limbile engleză, franceză și germană.</p>
<p>p.73</p> <p>Prima parte a cărții se încheie pe la 1672, când imperiul intră în faza declinului politic și militar. Partea a doua a cărții, consacrată decăderii (scăderii, după cum zice autorul). Imperiului este mult mai concisă decât prima (se limitează numai la patru decenii, 1672-1712), însă este mai valoroasă, deoarece cuprinde unele observații personale ale lui Cantemir, martor ocular la o parte dintre evenimentele istorice descrise. Dimitrie Cantemir se referă la o serie de fapte privind viața cotidiană, obiceiurile și tradițiile turcilor, ca de exemplu ceremoniile primirii ambasadorilor la Înalta Poartă, sărbătorirea bairamului, ritualul circumciziei etc. În cursul expunerii Dimitrie Cantemir citează o serie de proverbe și zicători turcești. Deosebit de interesante sunt detaliile asupra instituțiilor statale și publice otomane, asupra armatei, vieții din palatul imperial, monedelor turcești, instituțiilor de învățământ, despre viața ecleziastică, muzică, literatura populară etc.</p>	<p>SURSA: https://www.anticusmulticultural.org/home/alec/la/alecla-2019/alexandra-flora-munteanu</p> <p>Prima parte a cărții se încheie pe la 1672, când imperiul intră în faza declinului politic și militar. Partea a doua a cărții, consacrată decăderii (scăderii, după cum zice autorul) Imperiului este mult mai concisă decât prima (se limitează numai la patru decenii, 1672-1712), însă este mai valoroasă, deoarece cuprinde unele observații personale ale lui Cantemir, martor ocular la o parte dintre evenimentele istorice descrise. Dimitrie Cantemir se referă la o serie de fapte privind viața cotidiană, obiceiurile și tradițiile turcilor, ca de exemplu ceremoniile primirii ambasadorilor la Înalta Poartă, sărbătorirea bairamului, ritualul circumciziei etc. În cursul expunerii Dimitrie Cantemir, fiind fin cunoscător al limbii turce, citează o serie de proverbe și zicători turcești. Deosebit de interesante sunt detaliile asupra instituțiilor statale și publice otomane, asupra armatei, vieții din palatul imperial, monedelor turcești, instituțiilor de învățământ, despre viața ecleziastică, muzică, literatura populară etc.</p>
<p>„Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor”, scris mai întâi în latină, dar tradus apoi de autor în română (1719 - 1722), cuprinde istoria românilor de la Traian până în pragul celei de a doua „descălecări” sau întemeierea principatelor. Susține ideea lui Miron Costin:</p>	<p>SURSA: https://www.anticusmulticultural.org/home/alec/la/alecla-2019/alexandra-flora-munteanu</p> <p><i>Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor</i>, scris mai întâi în latină, dar tradus apoi de autor în română (1719 - 1722), cuprinde istoria românilor de la Traian până în pragul celei de a doua "descălecări" sau întemeierea</p>

<p>originea latină comună a tuturor dialectelor românești. Hronicul vechimei...este încununarea erudită a eforturilor întreprinse de predecesori pentru a dovedi originea romană a românilor și unitatea lor de neam. Pentru scrierea acestei lucrări, Dimitrie Cantemir a consultat peste 150 de izvoare române și străine în limbile latină, greacă, polonă și rusă. Cantemir mărturisește: "nici o piatră neclătită și nici un unghi nescociorât n-am lăsat, pentru ca să ne înștiințăm de începătură, și purcederea, și așezământul, cel mai de pre urmă, a acestui neam, din care ne înștiințăm cu adevărat".</p>	<p>principatelor. Susține ideea lui Miron Costin: originea latină comună a tuturor dialectelor românești. Hronicul vechimei. . . este încununarea erudită a eforturilor întreprinse de predecesori pentru a dovedi originea romană a românilor și unitatea lor de neam. Pentru scrierea acestei lucrări, Dimitrie Cantemir a consultat peste 150 de izvoare române și străine în limbile latină, greacă, polonă și rusă. Cantemir mărturisește: "nici o piatră neclădită și nici un unghi nescociorât n-am lăsat, pentru ca să ne înștiințăm de începătură, și purcederea, și așezământul, cel mai de pre urmă, a acestui neam, din care ne înștiințăm cu adevărat". (Șerban Cioculescu, Op. cit. , p. 57)</p>
<p>Descriptio Moldaviae” (Descrierea <u>Moldovei</u>) este scrisă în latină (1714 - 1716), când trăia în Rusia, la cererea Academiei din Berlin. Descrierea Moldovei reprezintă prima prezentare interdisciplinară (geografie, demografie, etnografie, cartografie, psihologie colectivă) a Moldovei și locuitorilor ei. Descrierea Moldovei are trei părți: o primă parte consacrată descrierii geografiei, unde sunt prezentate relieful, bogățiile și organizarea administrativă a țării; partea a două se ocupă de politică, descriind pe larg forma de guvernământ, ceremonialul de la curtea domnească, armata, justiția, finanțele, clasele sociale și politice, obiceiurile; ultima parte este consacrată religiei, culturii, cuprinzând și un capitol despre limba și literatura moldoveană.</p>	<p>SURSA: https://jurnalfm.ro/2021/10/26/dimitrie-cantemir-domn-al-moldovei-1673-1723</p> <p>Descriptio Moldaviae (Descrierea Moldovei), scrisă în latină (1714 - 1716), când trăia în Rusia, la cererea Academiei din Berlin. Descrierea Moldovei reprezintă prima prezentare interdisciplinară (geografie, demografie, etnografie, cartografie, psihologie colectivă) a Moldovei și locuitorilor ei. Descrierea Moldovei are trei părți: o primă parte consacrată descrierii geografiei, unde sunt prezentate relieful, bogățiile , clima , animale sălbatice și domestice și organizarea administrativă a țării; partea a două se ocupă de politică, descriind pe larg forma de guvernământ, ceremonialul de la curtea domnească, armata, justiția, finanțele, clasele sociale și politice, obiceiurile; ultima parte este consacrată religiei, despre tagma bisericească, despre mănăstirile moldovenești, despre cultură, cuprinzând și un capitol despre limba și literatura moldoveană.</p>
<p>„Compendium universae logices institutiones” este o ultimă lucrare de filosofie din tinerețe (1701) dedicată exclusiv științei logicii. Ca realizare din această epocă se poate adăuga și culegerea de texte extrase de Cantemir din opera fizicianului Johann Baptista van Helmont (Ioannis Baptistae van Helmont - Physices universalis doctrina) cu privire la știința fizicii, în special asupra originii naturii.</p> <p>Lucrarea „Systema de religione et statu Imperii turcici” se ocupă de viața spirituală a lumii islamice, insistând în mod special asupra obiceiurilor și tradițiilor religioase musulmane. Cartea este alcătuită din șase părți. În primele două părți autorul expune viața și activitatea</p>	<p>SURSA: https://ro.wikipedia.org/wiki/Dimitrie_Cantemir</p> <p><i>Compendium universae logices institutiones</i> este o ultimă lucrare de filosofie din tinerețe (1701) dedicată exclusiv științei logicii . Ca realizare din această epocă se poate adăuga și culegerea de texte extrase de Cantemir din opera fizicianului Johann Baptista van Helmont (<i>Ioannis Baptistae van Helmont-- Physices universalis doctrina</i>) cu privire la știința fizicii, în special asupra originii naturii.</p> <p>Lucrarea <i>Systema de religione et statu Imperii turcici</i> se ocupă de viața spirituală a lumii islamice, insistând în mod special asupra obiceiurilor și tradițiilor religioase musulmane. Cartea este alcătuită din șase părți. În primele două părți autorul expune viața și activitatea</p>

<p>profetului Mohamed și analizează critic Coranul. Sunt interesante și observațiile în legătură cu diferitele dialecte ale limbii arabe. Ultimele două părți din Systema de religione...sunt consacrate obiceiurilor și diferitelor ritualuri musulmane, vieții de familie, descrierii portului și diferitelor veșminte purtate în anumite împrejurări. Sunt abordate și probleme referitoare la situația sectelor religioase și ordinelor călugărești existente pe teritoriul acestui stat.</p>	<p>profetului Mohamed și analizează critic Coranul. Sunt interesante și observațiile în legătură cu diferitele dialecte ale limbii arabe. Ultimele două părți din Systema de religione...sunt consacrate obiceiurilor și diferitelor ritualuri musulmane, vieții de familie, descrierii portului și diferitelor veșminte purtate în anumite împrejurări. Sunt abordate și probleme referitoare la situația sectelor religioase și ordinelor călugărești existente pe teritoriul acestui stat.</p>
<p>p.74</p> <p>„Kitab-ul musiki ebjed” (Carte de notație muzicală), scrisă în limba turcă, este una dintre primele lucrări ale savantului domnitor, concepută în perioada vieții acestuia din Istanbul, între anii 1705-1709, și mai conține, pe lângă expunerea sistemului teoretic și un număr de 365 de melodii, notate de Cantemir.</p>	<p>SURSA:</p> <p>https://dicuocavian.blogspot.com/2020/10/revista-mea-din-26-octombrie-1-a.html</p> <p><i>Kitab-ul musiki ebjed</i> (Carte de notație muzicală), scrisă în limba turcă, este una dintre primele lucrări ale savantului domnitor, concepută în perioada vieții acestuia din Istanbul, între anii 1705-1709, și mai conține, pe lângă expunerea sistemului teoretic și un număr de 365 de melodii, notate de Cantemir. ^[51]</p>
<p>Principele moldovean a dezvoltat teoria muzicii clasice turce și s-a afirmat ca un mare compozitor. Studiul se referă la compozitori otomani, cuprinzând ilustrarea curentelor și tematicilor, exemplificate printr-o redare a notelor și gamelor într-un sistem de note. Este prima lucrare dedicată muzicii, concepută într-un stil savant. Finalul studiului este însoțit de o culegere de melodii ale diverselor compoziții otomane, dar și folclor din Moldova, precum și un număr de 20 de creații proprii. Ambasadorul francez la Poartă, N. de Ferriol afirma în 1714 că una dintre cele mai cunoscute și răspândite compoziții, atribuite lui D. Cantemir este „Aria dervișilor”. Datorită acestei lucrări, Dimitrie Cantemir a intrat în istoria muzicală a Turciei ca fondator al muzicii laice și studios al celei religioase sub numele de „Cantemiroglu” (fiul lui Cantemir), primind titlul de pașă cu trei tuiuri (ceilalți domni aveau două tuiuri) de la Ahmed al III-lea, cunoscut drept mare susținător al artelor.</p>	<p>Principele moldovean a dezvoltat teoria muzicii clasice turce și s-a afirmat ca un mare compozitor. Studiul se referă la compozitori otomani, cuprinzând ilustrarea curentelor și tematicilor, exemplificate printr-o redare a notelor și gamelor într-un sistem de note. Este prima lucrare dedicată muzicii, concepută într-un stil savant. Finalul studiului este însoțit de o culegere de melodii ale diverselor compoziții otomane, dar și folclor din Moldova, precum și un număr de 20 de creații proprii. Ambasadorul francez la Poartă, N.de Ferriol afirma în 1714 că una dintre cele mai cunoscute și răspândite compoziții, atribuite lui D. Cantemir este Aria dervișilor. Datorită acestei lucrări, <i>Kitab-ul musik ebjed</i>, Dimitrie Cantemir a intrat în istoria muzicală a Turciei ca fondator al muzicii laice și studios al celei religioase sub numele de <i>Cantemiroglu</i> (fiul lui Cantemir), primind titlul de pașă cu trei tuiuri (ceilalți domni aveau două tuiuri) de la Ahmed al III-lea, cunoscut drept mare susținător al artelor. ^[52]</p>
<p>Ștefan Ciobanu îl citează pe istoricul rus Dmitri Bantâș-Kamenskii (1788 – 1850) care în dicționarul „Slovar dostopamiatnîh liudei Russkoi zemli (Dicționarul oamenilor însemnați ai țării rusești), Moscova, 1836, vol. III, îl considera pe Dimitrie Cantemir ca pe” cel mai învățat bărbat în Rusia din timpurile lui Petru cel Mare. Cunoștințele lui vaste în limbile persană, arabă și turcă, veselia desăvârșită în conduită și convorbiri i-au atras iubirea tuturor societăților a căror podoabă a</p>	<p>Ștefan Ciobanu (op.cit., p.51) îl citează pe istoricul rus Dmitri Bantâș-Kamenskii (1788--1850) care în dicționarul " <i>Slovar dostopamiatnîh liudei Russkoi zemli</i> (Dicționarul oamenilor însemnați ai țării rusești) , Moscova, 1836, vol.III, îl considera pe Dimitrie Cantemir ca pe "cel mai învățat bărbat în Rusia din timpurile lui Petru cel Mare. Cunoștințele lui vaste în limbile persană, arabă și turcă, veselia desăvârșită în conduită și convorbiri i-au atras iubirea tuturor</p>

fost [37].	societăților a căror podoabă a fost.”
<p>P.75</p> <p>Unitatea Principatelor, scrie Kogălniceanu, a fost visul de aur, țelul isprăvilor a marilor bărbați ai României, a lui Iancu de Hunedoara ca și a lui Ștefan cel Mare, ca și a lui Mihai Viteazul, a lui Vasile Vodă, ca și a lui Matei Basarab. Unirea Principatelor a fost țelul gândurilor care au premers și la început de secol XIX; „și cu toată apăsarea străină, totuși legislatorii noștri din 1830 au înscris în articolul 425 al Legii Fundamentale de atunci (Regulamentul organic – notă) aceste cuvinte repetate din secol în secol până astăzi de toate inimile române: „Art. 425. –</p> <p>Începutul, religia, obiceiurile și asemănarea limbii lăcuitorilor acestor două Principate, precum și trebuințele a ambelor părți, cuprind din însuși descălecarea lor elementele nedespărțitei Uniri, care s-a împiedicat și s-a întârziat din întâmplătoarele împrejurări”.</p>	<p>SURSA:</p> <p>https://cersipamantromanesc.wordpress.com/tag/kogalniceanu-si-unirea/</p> <p>„Unitatea Principatelor, scrie Kogălniceanu, a fost visul de aur, țelul isprăvilor a marilor bărbați ai României, a lui Iancu Huniad ca și a lui Ștefan cel Mare, ca și a lui Mihai Viteazul, a lui Vasile Vodă, ca și a lui Matei Basarab. Unirea Principatelor a fost țelul gândurilor și a celor mai străluciți dintre domnii fanarioți; și cu toată apăsarea străină, totuși legislatorii noștri din 1830 au înscris în articolul 425 al Legii Fundamentale de atunci (Regulamentul organic – notă) aceste cuvinte repetate din secol în secol până astăzi de toate inimile române: „Art. 425.</p> <p>Începutul, religia, obiceiurile și asemănarea limbii lăcuitorilor acestor două Principate, precum și trebuințele a ambelor părți, cuprind din însuși descălecarea lor elementele nedespărțitei Uniri, care s-a împiedicat și s-a întârziat din întâmplătoarele împrejurări.</p>
<p>O rememorare cronologică a faptelor istorice poate reține [43]:</p> <p>28 ianuarie/10 februarie 1918—România acceptă începerea tratatelor de pace cu Puterile Centrale. 29 ianuarie/11 februarie 1918—Se formează un nou guvern, în frunte cu generalul Alexandru Averescu, având ca principal obiectiv tergiversarea, pe cât posibil, a încheierii păcii cu Puterile Centrale și crearea unor premise favorabile obținerii unei păci onorabile. 11/24 februarie 1918 — Plenipotențiarilor Puterilor Centrale impun primului ministru, generalul Alexandru Averescu, trei condiții principale ale încheierii păcii: cedarea întregului teritoriu al Dobrogei, până la Dunăre, importante rectificări de frontieră în zona Porților de Fier, în Valea Jiului și între Vatra Dornei și Câmpulung Moldovenesc, precum și grele concesiuni economice. 18 februarie/3 martie 1918—Inaugurarea, la Chișinău, a Universității Populare Moldovenești, sub președinția lui Pan Halippa, care s-a ocupat de organizarea de conferințe, de întâlniri cu oameni de cultură, de ținerea de prelegeri, consacrate în special studierii istoriei românilor din Basarabia. 20 februarie/5 martie 1918 — Se semnează, la Buftea, Tratatul preliminar de Pace între România și Puterile Centrale, pe baza căruia încep la București, la 9/22 martie, tratativele în vederea încheierii păcii, pe următoarele baze: cedarea Dobrogei până la</p>	<p>SURSA:</p> <p>https://ziarulunirea.ro/marea-unire-de-la-1918-pagina-sublima-a-istoriei-romanesti-cronologie-298929</p> <p>Text preluat întocmai (fidel) din sursa de mai sus</p>

Dunăre, Puterile Centrale urmând să amenajeze un drum comercial între România și Constanța; rectificări de frontieră în favoarea Austro-Ungariei; impunerea unor grele condiții economice etc. 27 februarie/12 martie 1918 — Plecarea misiunii franceze din România. 3/ 16 martie 1918 — Bălți. Adunarea generală a zemstvei din districtul Bălți adoptă, în unanimitate, o moțiune în care se spune „Proclamăm astăzi în mod solemn (...) în fața lui Dumnezeu și a întregii lumi, că cerem unirea Basarabiei cu Regatul României sub al cărei regim constituțional și sub ocrotirea legilor ei (...) vedem siguranța existenței noastre naționale și a propășirii economice” . 5/18 martie 1918 — Demisia guvernului condus de generalul Alexandru Averescu. Regele Ferdinand îl însărcinează pe Alexandru Marghiloman cu formarea unui nou guvern, cu 78 speranța că șeful conservatorilor, grație încrederii ce inspira Puterilor Centrale, va putea încheia o pace în condiții mai ușoare. 9/22 martie 1918 — Încep tratativele de pace de la Cotroceni între România și Puterile Centrale. 27 martie/9 aprilie 1918 —La Chișinău, Sfatul Țării întrunit în ședință solemnă votează unirea Basarabiei cu Țara — Mamă, România (86 voturi pentru, 3 împotriva, 36 abțineri și 13 absenți). După anunțarea rezultatului votului de către Ion Inculeț, președintele Sfatului Țării, primul — ministru Alexandru Marghiloman, aflat la Chișinău, împreună cu alți reprezentanți ai guvernului român, este invitat la tribuna de la care declară: „În numele poporului român și al Regelui Ferdinand I, iau act de unirea Basarabiei cu România de aici înainte și în veci! Trăiască România Mare!”. 9/22 aprilie 1918 — Decret regal de ratificare a Hotărârii de unire a Basarabiei cu România, semnat de Ferdinand I, regele României, și contrasemnat de Alexandru Marghiloman, președintele Consiliului de Miniștri. 17/30 aprilie 1918 — Înființarea, la Paris, a „Comitetului național al românilor din Transilvania și Bucovina”, sub președinția lui Traian Vuia, iar mai apoi a dr. Ion Cantacuzino; a militat pentru dobândirea independenței Transilvaniei și unirea acesteia cu România. 24 aprilie/7 mai 1918 — Semnarea Tratatului de pace de la București și a anexelor sale dintre România, pe de o parte, și Germania, Austro-Ungaria, Bulgaria, Turcia, pe de altă parte. România era nevoită să cedeze Dobrogea, care urma să fie anexată de Bulgaria, să accepte rectificări de frontieră în Carpați, în favoarea Austro-Ungariei (prin care se cedau teritorii însumând 5.600 kmp, cu o populație de 724.957 locuitori), să demobilizeze armata,

menținându- se numai patru divizii cu efective complete și 8 divizii cu efective de pace (20.000 de infanteriști, 3.200 de cavaleriști și 9.000 de artileriști) și să încheie convenții economice (agricolă, a petrolului, a pădurilor etc.), prin care, în fapt, se institua monopolul Germaniei asupra principalelor bogății ale țării. Regele Ferdinand I refuză, în ciuda presiunilor Puterilor Centrale, să sancționeze Tratatul. 12/25 august 1918 — Se constituie, la Chișinău, Partidul Țărănesc din Basarabia, având în program: împărțirea pământului la țărani, vot universal, îmbunătățirea situației muncitorilor. Președinți: Pantelimon Halippa (1918 — 1921), Ion Inculeț (1921 — 1923). 24 august/6 septembrie 1918 — Se creează, la Paris, Consiliul Național Român Provizoriu, care, în 20 septembrie/3 octombrie, a proclamat formarea Consiliului Național al Unității Române, organ reprezentativ, având în conducere pe Take Ionescu, Vasile Lucaciu, 79 Octavian Goga, dr. Constantin Angelescu și Ioan Th. Florescu (vicepreședinți). Consiliul este recunoscut la 29 septembrie/12 octombrie de guvernul francez, la 23 octombrie/5 noiembrie de guvernul S.U.A., la 29 octombrie/11 noiembrie de guvernul englez, iar la 9/22 noiembrie de cel italian drept exponent al intereselor poporului român. 29 septembrie/12 octombrie 1918 — Comitetul Executiv al Partidului Național Român din Transilvania, întrunit la Oradea, adoptă în unanimitate o declarație, redactată de Vasile Goldiș, privind hotărârea națiunii române din Transilvania de a se așeza „printre națiunile libere”, în temeiul dreptului ca fiecare națiune să dispună liber de soarta sa. Se revendică recunoașterea conducerii P.N.R. ca organ provizoriu de conducere a Transilvaniei. Se constituie un „Comitet de acțiune”, cu sediul la Arad, avându-l în frunte pe Vasile Goldiș. 5/18 octombrie 1918 — Declarația de independență a Transilvaniei, adoptată în ședința de la Oradea, este citită în Parlamentul de la Budapesta de dr. Alexandru Vaida — Voevod. 11/24 octombrie 1918 — Cernăuți. Apare primul număr al gazetei „Glasul Bucovinei”, editată de un grup de români bucovineni în frunte cu profesorul universitar Sextil Pușcariu. 14/27 octombrie 1918 — Deputații români bucovineni din Parlamentul vienez, foștii deputați din Dieta Bucovinei, primarii români din localitățile Țării de Sus a Moldovei, împreună cu alți reprezentanți ai provinciei istorice s-au întrunit în Sala Mare a Palatului Național din Cernăuți și au hotărât constituirea Adunării Constituante. Adunarea alege un Consiliu Național condus de Iancu Flondor, Dionisie Bejan, Doru Popovici și Sextil

Pușcariu — vicepreședinți, Vasile Bodnărescu, Radu Sbierea și Laurent Tomoioga — secretari. 17/30 octombrie 1918 — Constituirea, la Budapesta, a Consiliului Național Român Central (din 21 octombrie, cu sediul la Arad), ca organ de conducere al românilor format din șase reprezentanți ai P.N.R și șase social-democrați. 18/31 octombrie 1918 — Proclamarea Către Națiunea Română, în care se aduce la cunoștință opiniei publice constituirea Consiliului Național Român Central ca unicul for de conducere al românilor transilvăneni, precum și principiile sale de acțiune. 25 octombrie/7 noiembrie 1918 — Consiliul Național Român Central hotărăște înființarea de gărzi naționale și de gărzi civile sătești pe întreg teritoriul locuit de români în Transilvania și Ungaria, pentru „păstrarea liniștii și averii fiecăruia”. 31 octombrie/13 noiembrie 1918 — Consiliul Național din Basarabia adoptă o „lege fundamentală asupra puterilor Țării Bucovinei”, prin care își asumă întreaga putere de stat. 80 5/18 noiembrie 1918 — Manifest către popoarele lumii, prin care Consiliul Național Român Central afirmă în fața opiniei publice mondiale dorința românilor transilvăneni de a se uni cu România. 7/20 noiembrie 1918 — Manifest al Marelui Sfat Național din Transilvania privind convocarea la 18 noiembrie/1 decembrie a Marii Adunări Naționale la Alba Iulia. 9/22 noiembrie 1918 — Consiliul Național Român Central din Transilvania cere, ultimativ, guvernului maghiar să-i recunoască puterea deplină asupra teritoriului Transilvaniei. 15/28 noiembrie 1918 — Congresul Bucovinei hotărăște în unanimitate „Unirea necondiționată și pentru vecie a Bucovinei, în vechiile ei hotare până la Ceremuș, Colacin și Nistru, cu Regatul României”. 1 decembrie 1918—Are loc, în sala Casinei din Alba Iulia, Adunarea Națională, cu participarea a 1.228 de delegați (deputați) aleși. Gheorghe Pop de Băsești, președintele Partidului Național Român, declară Adunarea Națională de la Alba Iulia „constituită și deschisă”. Vasile Goldiș rostește cuvântarea solemnă, încheiată cu un proiect de rezoluție, care începe cu cuvintele: „Adunarea Națională a tuturor românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba Iulia în ziua de 1 decembrie 1918, decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânșii cu România”. Proiectul de rezoluție este adoptat cu ovații prelungite. Pentru cărmuirea Transilvaniei, Adunarea Națională procedează la alegerea unei adunări legislative numită

Marele Sfat Național, compus din 250 de membri; acesta, la rândul său, va numi un guvern provizoriu — Consiliul Dirigent. După adoptarea actului istoric al Unirii, cei peste 100.000 de participanți la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, adunați pe Câmpul lui Horea, aprobă cu aclamații entuziaste hotărârea de unire necondiționată și pentru totdeauna a Transilvaniei cu România. Unirea Transilvaniei cu România încheie procesul de făurire a statului național unitar român, proces început în 1859, prin unirea Moldovei cu Țara Românească, continuat prin unirea Dobrogei în 1878, a Basarabiei în martie 1918 și a Bucovinei în noiembrie 1918. Suprafața României Mari: 295.049 km pătrați, cu o populație de 16.500.000 de locuitori. 2 decembrie 1918 — Întrunirea Marelui Sfat Național în sala Tribunalului din Alba Iulia care hotărăște constituirea unui Consiliu Dirigent format din 15 membri și având președinte pe Iuliu Maniu pentru administrarea Transilvaniei. Marele Sfat Național și Consiliul Dirigent își stabilesc sediul la Sibiu. 11/24 decembrie 1918 — Regele Ferdinand emite Decretul-lege de unire a Transilvaniei cu vechea România. 81 18/31 decembrie 1918 — Decret-lege privind unirea Bucovinei cu România. 26 decembrie 1918/8 ianuarie 1919 — Are loc la Mediaș, Adunarea națională a sașilor, care se declară de acord cu actul politic înfăptuit la 18 noiembrie/1 decembrie 1918 la Alba Iulia. 28 decembrie 1918/10 ianuarie 1919 — O delegație săsească transmite Consiliului Dirigent din Sibiu adeziunea sașilor la actul unirii Transilvaniei cu România. 29 decembrie 1918/11 ianuarie 1919 — Decret-Lege prin care se stabilește că locuitorii României, majori, fără deosebire de religie, se vor bucura de toate drepturile cetățenești și vor putea să le exercite dacă vor face dovadă că sunt născuți în țară și sunt sau n-au fost supuși unui stat străin. 28 iunie 1919 — Se semnează, la Versailles, Tratatul de Pace dintre Puterile Aliate și Germania. Privitor la România, Tratatul prevedea încetarea tuturor drepturilor, titlurilor, privilegiilor de orice natură asupra cablului Constanța — Istanbul, ce intră în posesia României. Germania era obligată să renunțe la Tratatul de la București din 24 aprilie/ 7 mai 1918. În problema Dunării, Tratatul prevedea menținerea Comisiei Europene a Dunării și înființarea pentru traseul Brăila — Delta Dunării până la Marea Neagră a unei Comisii Internaționale a Dunării. Tratatul a fost ratificat de România la 14 septembrie 1920. 10 septembrie 1919 — Se semnează, la Saint — Germain — en — Laye, Tratatul de pace între Puterile Aliate și Austria,

<p>prin care Austria capătă configurația teritorială de azi. Se recunoștea pe plan internațional unirea Bucovinei cu România și a creării statelor cehoslovac și iugoslav. 10 decembrie 1919 — România semnează Tratatul de pace cu Austria și Bulgaria, precum și Tratatul minorităților, care pentru România prevede obligația de a acorda „tuturor locuitorilor, fără deosebire de naștere, de naționalitate, de limbă, de rasă sau de religie deplină și întreaga ocrotire a vieții și libertății lor”. 29 decembrie 1919 — Parlamentul României votează legile de ratificare a unirii Transilvaniei, Crișanei, Maramureșului, Banatului, Bucovinei și Basarabiei cu România. 4 iunie 1920 — Se încheie, la Trianon, Tratatul de pace între Puterile Aliate și Asociate și Ungaria. Recunoașterea pe plan internațional a Unirii Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România, a Slovaciei și Ucrainei Subcarpatice cu Cehoslovacia, a Croației, Sloveniei și părții de vest a Banatului cu Serbia etc. (intră în vigoare la 25 iulie 1921).</p>	
<p>p.89</p> <p>Doina inclusă pe Lista Patrimoniului Cultural imaterial al Umanității, (2009), este o creație lirică, vocală sau instrumentală, specifică poporului român în care interpretul își exprimă în mod direct sentimentele de dor, de jale, de înstrăinare, de revoltă, tristețe, iubire, ură împotriva asupritorilor, regret etc. Tot doină este numită și o specie a literaturii populare, aparținând genului liric, în care autorul își exprimă sentimentele și convingerile față de unele probleme ale vieții, față de timp și natură și față de sine însuși.</p> <p>Ea se inspiră din viața poporului român, reflectă comuniunea omului cu natura, atitudinea omului față de viață și moarte, față de scurgerea timpului. În funcție de sentimentele exprimate, doinele pot fi: de dor, de jale, de dragoste, de înstrăinare, haiducești, păstorești, de cătănie (militărie).</p>	<p>SURSA: https://codanec.eu/wp-content/uploads/2020/05/Dana-Doina-Aurel-Bancu.pdf</p> <p>Doina este o creație lirică, vocală sau instrumentală, specifică poporului român, în care interpretul își exprimă în mod direct sentimentele de dor, de jale, de înstrăinare, de revoltă, tristețe, iubire, ură împotriva asupritorilor, regret etc. Tot doină este numită și o specie a literaturii populare, aparținând genului liric, în care autorul își exprimă sentimentele și convingerile față de unele probleme ale vieții, față de timp și natură și față de sine însuși.</p> <p>Se inspiră din viața a poporului român, iar tema comuniunii omului cu natura este frecventă în doine, deoarece omul din popor a resimțit natura ca pe cineva foarte apropiat care i-a oferit adăpost, care i-a fost alături la bine și la rău. Doina reflectă, de asemenea, atitudinea omului față de viață, față de moarte, față de scurgerea timpului, față de asuprire, este expresia directă a unui sentiment de dor: dorul de părinți, de casă, de mamă, de iubită, de natură, de pribegie etc. În funcție de aceste trăiri exprimate, doinele pot fi: haiducești, de jale, de cătănie, de înstrăinare</p>
<p>Rapsodia română nr. 1 în La major și Rapsodia română nr. 2 în Re major, două colecții de melodii folclorice orchestrate simfonice, sunt cele mai cunoscute lucrări ale lui George Enescu, pe lângă Poema Română,</p>	<p>https://scoalamuzicala.wixsite.com/music/rapsodia-rom-n-nr-1-g-enescu-part-1</p> <p>Rapsodia română nr. 1 în La major și Rapsodia română nr. 2 în Re major, două colecții de melodii folclorice orchestrate simfonice, sunt cele mai cunoscute lucrări ale lui George Enescu, pe lângă Poema Română,</p>

<p>Suitele și Simfoniile pentru orchestră.</p> <p>Compuse la doar 20 de ani, în vara și toamna anului 1901, cele două Rapsodii Române au fost prezentate, sub bagheta lui Enescu, în primă audiție în 23 februarie 1903 la Ateneul Român din București.</p> <p>„Dacă Rapsodia I, prin exuberanța ritmurilor ei de dans, prin strălucirea coloritului ei orchestral, este în mod clar o imagine muzicală a unei petreceri populare, cea de-a doua Rapsodie ni se înfățișează ca o frescă istorică din trecutul nostru zbuciumat”</p>	<p>Suitele și Simfoniile pentru orchestră.</p> <p>Compuse la doar 20 de ani, în vara și toamna anului 1901, cele două Rapsodii Române au fost prezentate, sub bagheta lui Enescu, în primă audiție în 23 februarie 1903 la Ateneul Român din București.</p> <p>Dacă Rapsodia I, prin exuberanța ritmurilor ei de dans, prin strălucirea coloritului ei orchestral, este în mod clar o imagine muzicală a unei petreceri populare, cea de-a doua Rapsodie ni se înfățișează ca o frescă istorică din trecutul nostru zbuciumat” - aprecia muzicologul Zeno Vancea.</p>
<p>p. 113</p> <p>Astfel, conform enciclopediei Wikipedia, literatura rusă își are rădăcinile în textele bisericești slavone scrise în perioada cnezatului din Kiev. Odată cu ascensiunea Moscovei în secolul al XIV-lea începe dezvoltarea unei literaturi naționale ruse. Din diferite perioade și curente literare propunem câteva nume, reținute în termenii enciclopediei menționate:</p> <p>Aleksandr Sergheievici Pușkin (1799-1837) După începuturi, în tradiția clasică, Pușkin devine cel mai important reprezentant al romantismului în toate genurile literaturii ruse: poezie lirică, dramă (Boris Godunov, 1831), roman în versuri („Evghenii Oneghin”, 1833).</p> <p>Mihail Iurievici Lermontov (1814-1841), remarcabil în proză cu romanul „Un erou al timpului nostru” (1840).</p> <p>Nicolai Vasilievici Gogol (1809-1852). Gogol se îndepărtează de patosul romantic și își găsește propriul stil în povestiri, piese de teatru și satire, cu un accentuat caracter de critică socială, dintre care se remarcă nuvela „Mantaua” (1842), comedia „Revizorul”, (1836), romanul „Suflete moarte” (1842).</p>	<p>SURSA:</p> <p>http://dictionary.sensagent.com/Literatura%20rus%C4%83</p> <p>Aleksandr Sergheievici Pușkin (1799-1837) După începuturi, în tradiția clasică, Pușkin devine cel mai important reprezentant al romantismului în toate genurile literaturii ruse: poezie lirică, dramă (<i>Boris Godunov</i> , 1831), roman în versuri (<i>Evghenii Oneghin</i> , 1833).</p> <p>Mihail Iurievici Lermontov (1814-1841), remarcabil în proză cu romanul <i>Un erou al timpului nostru</i> (1840).</p> <p>Nicolai Vasilievici Gogol (1809-1852) Gogol se îndepărtează de patosul romantic și își găsește propriul stil în povestiri, piese de teatru și satire , cu un accentuat caracter de critică socială, dintre care se remarcă nuvela <i>Mantaua</i> (1842), comedia <i>Revizorul</i> (1836), romanul <i>Suflete moarte</i> (1842).</p> <p>/ro-ro/</p>
<p>p.114</p> <p>A doua jumătate a secolului al XIX-lea se caracterizează prin dezvoltarea romanului realist, gen în care excelează Ivan Turgheniev, Lev Tolstoi și Fiodor Dostoievski. Ivan Sergheievici Turgheniev (1818-1883).</p> <p>Ivan Turgheniev pledează în romanele sale pentru o europenizare a Rusiei. Cel mai</p>	<p>SURSA:</p> <p>http://dictionary.sensagent.com/Literatura%20rus%C4%83/ro-ro/</p> <p>A doua jumătate a secolului al XIX-lea se caracterizează prin dezvoltarea romanului realist, gen în care excelează Ivan Turgheniev, Lev Tolstoi și Fiodor Dostoievski.</p> <p>Ivan Sergheievici Turgheniev (1818-1883). Ivan Turgheniev pledează în romanele sale pentru o europenizare a Rusiei . Cel mai</p>

<p>important roman al său, „Părinți și copii” (1862), prezintă conflictul dintre viziunea idealistă și umanitară a generațiilor vechi și nihilismul tineretului, problemă controversată în cercurile intelectualității ruse din acea epocă.</p>	<p>important roman al său, <i>Părinți și copii</i> (1862), prezintă conflictul dintre viziunea idealistă și umanitară a generațiilor vechi și nihilismul tineretului, problemă controversată în cercurile intelectualității ruse din acea epocă.</p>
<p>Lev Nicolaievici Tolstoi (1828-1910). În vasta sa operă literară, temele predominante sunt căutarea unui sens al existenței omenești și rolul individului în societate. Astfel, în monumentalul roman „Război și pace” (1865-1869), pe fundalul perioadei războaielor napoleoniene, omul este confruntat cu problema rolului individului în determinarea cursului istoriei. Romanul „Anna Karenina” (1875-1877) reprezintă o critică inovativă a relațiilor sociale, în special din cadrul tradițional al familiei, prin exemplul destinului tragic al eroinei. Problema relațiilor de familie revine în romanul „Sonata Kreuzer”, (1889). O temă curentă a literaturii ruse, purificarea spirituală prin ispășire, este tratată în romanul „Învierea” (1889).</p> <p>Fiodor Mihailovici Dostoievski (1821-1881) Fiodor Dostoievski a îmbogățit literatura rusă și universală prin subtila sa analiză psihologică, uneori deschis impulsivă, a caracterelor umane, plină de sensuri absconse și cu semnificații contradictorii. Aceeași „polifonie” stilistică se întâlnește și în reprezentarea societății ruse contemporane lui. În timp ce în „Crimă și pedeapsă” (1866), protagonistul romanului comite un omor din considerații filosofice, pentru ca apoi să caute purificarea prin căință și ispășire, eroul romanului „Idiotul” (1868-1869) își vede distruse idealurile creștine în confruntarea cu materialismul predominant în societate. Romanul „Demonii” (1871-1872) este o vastă frescă critică a tezelor distructive ale mișcărilor anarhiste. În „Frații Karamazov” (1880) se descrie tabloul oscilant al Rusiei, între tradiție și tendințele înnoitoare și tendințele înnoitoare ale timpului.</p> <p>Anton Pavlovici Cehov (1860-1904) Deși scrie în tradițiile realismului, cu un caracter satiric și umoristic în același timp, datorită descrierilor nuanțate ale stărilor sufletești, Anton Cehov este încadrat în literatura impresionistă. Elementele centrale ale creației lui sunt: banalitatea vieții cotidiene, singurătatea, pasivitatea sau dorința de afecțiune, ca în piesele „Pescărușul” (1896), „Unchiul Vania”, „Trei surori” (1901) sau „Livada cu vișini” (1904).</p>	<p>Lev Nicolaievici Tolstoi (1828-1910) În vasta sa operă literară, temele predominante sunt căutarea unui sens al existenței omenești și rolul individului în societate. Astfel, în monumentalul roman <i>Război și pace</i> (1865 - 1869), pe fundalul perioadei războaielor napoleoniene, omul este confruntat cu problema rolului individului în determinarea cursului istoriei. Romanul <i>Anna Karenina</i> (1875 - 1877) reprezintă o critică inovativă a relațiilor sociale, în special din cadrul tradițional al familiei, prin exemplul destinului tragic al eroinei. Problema relațiilor de familie revine în romanul <i>Sonata Kreuzer</i> (1889). O temă curentă a literaturii ruse, purificarea spirituală prin ispășire, este tratată în romanul <i>Învierea</i> (1889).</p> <p>Fiodor Mihailovici Dostoievski (1821-1881) Fiodor Dostoievski a îmbogățit literatura rusă și universală prin subtila sa analiză psihologică, uneori deschis impulsivă, a caracterelor umane, plină de sensuri absconse și cu semnificații contradictorii. Aceeași „polifonie” stilistică se întâlnește și în reprezentarea societății ruse contemporane lui. În timp ce în <i>Crimă și pedeapsă</i> (1866), protagonistul romanului comite un omor din considerații filosofice, pentru ca apoi să caute purificarea prin căință și ispășire, eroul romanului <i>Idiotul</i> (1868 - 1869) își vede distruse idealurile creștine în confruntarea cu materialismul predominant în societate. Romanul <i>Demonii</i> (1871 - 1872) este o vastă frescă critică a tezelor distructive ale mișcărilor anarhiste. În <i>Frații Karamazov</i> (1880) se descrie tabloul oscilant al Rusiei, între tradiție și tendințele înnoitoare ale timpului.</p> <p>Anton Pavlovici Cehov (1860-1904) Deși scrie în tradițiile realismului, cu un caracter satiric și umoristic în același timp, datorită descrierilor nuanțate ale stărilor sufletești, Anton Cehov este încadrat în literatura impresionistă. Elementele centrale ale creației lui sunt banalitatea vieții cotidiene, singurătatea, pasivitatea sau dorința de afecțiune, ca în piesele <i>Pescărușul</i> (1896), <i>Unchiul Vania</i> (1899), <i>Trei surori</i> (1901) sau <i>Livada</i></p>

<p>După anul 1910 se înregistrează o mare varietate de curente, stiluri și experimente: Futurism-Vladimir Maiakovski</p>	<p>cu <i>vișini</i> (1904). După anul 1910 se înregistrează o mare varietate de curente, stiluri și experimente: Futurism-Vladimir Maiakovski.</p>
<p>p. 115</p> <p>Imagism-Serghei Aleksandrovici Esenin Alți scriitori rămân credincioși tradiției marii literaturi ruse din secolul al XIX-lea.</p> <p>Maksim Gorki (1868-1936). După o tinerețe aventuroasă, începe să scrie povestiri romanțioase. Întâlnirea cu Lenin, în anul 1905, marchează trecerea la angajarea socială și revoluționară, devenind mai târziu exemplu și purtător de cuvânt al realismului socialist. Dintre operele sale remarcabile sunt de menționat drama "Azilul de noapte" (1903) și romanul „Mama” (1907).</p> <p>Boris Leonidovici Pasternak (1890-1960), autor de poezii lirice în tradiția lui Rainer Maria Rilke și Aleksandr Pușkin și al romanului „Doctor Jivago”, publicat abia în 1957, în afara Uniunii Sovietice. Apariția cărții a declanșat o campanie critică și polițienească din partea oficialităților, Pasternak este obligat să refuze Premiul Nobel, care i s-a decernat în 1958, în același an este exclus din Uniunea scriitorilor sovietici, pentru a fi "reabilitat" în 1987.</p> <p>Mihail Aleksandrovici Șolohov (1905-1984), cu un excepțional talent literar de povestitor, descrie criza satului din Rusia post-revoluționară, trecând, totuși, sub tăcere represiunile la care au fost supuși în special țărani ucraineni în cursul colectivizării forțate. Romanul-epopee „Pe Donul liniștit ”(1928-1940), de mai multe ori revizuit, descrie în figura tragică a eroului principal, cazacul Grigori Melehov, dispariția "stanițelor" de sine stătătoare ale cazacilor de pe Don, în cursul războiului civil și în perioada ce i-a succedat. Primește Premiul Nobel pentru literatură în anul 1965.</p> <p>Alexandr Soljenițin (n. 1918), internat între 1945 și 1953 într-un lagăr de muncă, apoi deportat până în 1956 în Asia Centrală, publică în 1963, cu aprobarea expresă a lui Hrușciiov, romanul „O zi din viața lui Ivan Denisovici” în care descrie viața deținuților în lagărele de concentrare sovietice. Următoarele sale romane „Primul cerc al iadului” (1968) și „Pavilionul canceroșilor” (1968-1969) sunt însă</p>	<p>SURSA: http://dictionary.sensagent.com/Literatura%20rus%C4%83/ro-ro/</p> <p>Imagism - Serghei Aleksandrovici Esenin Alți scriitori rămân credincioși tradiției marii literaturi ruse din secolul al XIX-lea:</p> <p>Maksim Gorki (1868-1936). După o tinerețe aventuroasă, începe să scrie povestiri romanțioase. Întâlnirea cu Lenin , în anul 1905 , marchează trecerea la angajarea socială și revoluționară, devenind mai târziu exemplu și purtător de cuvânt al realismului socialist . Dintre operele sale remarcabile sunt de menționat drama <i>Azilul de noapte</i> (1903) și romanul <i>Mama</i> (1907).</p> <p>Boris Leonidovici Pasternak (1890-1960), autor de poezii lirice în tradiția lui Rainer Maria Rilke și Aleksandr Pușkin și al romanului <i>Doctor Jivago</i>, publicat abia în 1957 în afara Uniunii Sovietice. Apariția cărții a declanșat o campanie critică și polițienească din partea oficialităților, Pasternak este obligat să refuze Premiul Nobel, care i s-a decernat în 1958, în același an este exclus din Uniunea scriitorilor sovietici, pentru a fi "reabilitat" în 1987.</p> <p>Mihail Aleksandrovici Șolohov (1905-1984), cu un excepțional talent literar de povestitor, descrie criza satului din Rusia post-revoluționară, trecând, totuși, sub tăcere represiunile la care au fost supuși în special țărani ucraineni în cursul colectivizării forțate. Romanul-epopee <i>Pe Donul liniștit</i> (1928-1940), de mai multe ori revizuit, descrie în figura tragică a eroului principal, cazacul Grigori Melehov, dispariția "stanițelor" de sine stătătoare ale cazacilor de pe <u>Don</u> în cursul războiului civil și în perioada ce i-a succedat. Primește <u>Premiul Nobel</u> pentru literatură în anul <u>1965</u>.</p> <p>Alexandr Solienitîn (n. 1918), internat între <u>1945</u> și <u>1953</u> într-un lagăr de muncă, apoi deportat până în <u>1956</u> în <u>Asia Centrală</u>, publică în <u>1963</u>, cu aprobarea expresă a lui <u>Hrușciiov</u>, romanul <i>O zi din viața lui Ivan Denisovici</i>, în care descrie viața deținuților în lagărele de concentrare sovietice. Următoarele sale romane <i>Primul cerc al iadului</i> (<u>1968</u>) și <i>Pavilionul canceroșilor</i> (<u>1968-1969</u>) sunt însă interzise de cenzură și apar în străinătate,</p>

<p>interzise de cenzură și apar în străinătate, după ce circulasera clandestin în Uniunea Sovietică ca "Samizdat". În 1970 obține Premiul Nobel pentru literatură, dar nu i se acordă pașaport pentru a primi personal premiul. Protestele sale repetate împotriva cenzurii și a internării persoanelor dizidente în servicii de psihiatrie îi atrag excluderea din Uniunea scriitorilor și în 1974 expulzarea din URSS. Cartea sa „Arhipelagul Gulag” (în trei volume) - o amplă lucrare documentară asupra prigonirii a milioane de cetățeni sovietici în anii 1918 până în 1956 - apare între anii 1973 și 1975 la Paris. Se întoarce în Rusia, în 1994.</p>	<p>după ce circulasera clandestin în Uniunea Sovietică ca "Samizdat". În 1970 obține <u>Premiul Nobel</u> pentru literatură, dar nu i se acordă pașaport pentru a primi personal premiul. Protestele sale repetate împotriva cenzurii și a internării persoanelor dizidente în servicii de psihiatrie îi atrag excluderea din Uniunea scriitorilor și în 1974 expulzarea din URSS. Cartea sa <i>Arhipelagul Gulag</i> (în trei volume) - o amplă lucrare documentară asupra prigonirii a milioane de cetățeni sovietici în anii 1918 până în 1956 - apare între anii 1973 și 1975 la Paris. Se întoarce în Rusia, în 1994.</p>
<p>p.117 Astfel în " Apelul unor academicieni români Către Poporul Român, Către instituțiile Statului Român" [81] se relevă: <i>Sursa 81 din teză este Cotidianul.ro În teză este preluat tot apelul</i></p>	<p>În raportul de similitudini este indicată altă sursă: https://www.realitatea.net/stiri/politica/academi-a-romana-demers-propagandistic-dupa-proteste-5dcc9246406af85273d531d8</p>
<p>p.129 Mona Lisa. Leonardo da Vinci (1452 - 1519). Cunoscută și ca „ Gioconda”, Mona Lisa este un portret, datând din secolul al XVI-lea, pictat în ulei, de catre Leonardo di ser Piero da Vinci, în timpul Renașterii. Potrivit celei mai răspândite ipoteze, modelul tabloului se numea Lisa Gherardini, născută in 1479, la Florența.</p>	<p>SURSA: https://www.descopera.ro/cultura/6739472-marile-capodopere-ale-omenirii MONA LISA - Leonardo da Vinci (1452 - 1519) Cunoscută și că "Gioconda", Mona Lisa este un portret, datând din secolul al XVI-lea, pictat în ulei, de către Leonardo di ser Piero da Vinci, în timpul Renașterii, pe un panou din lemn de plop. Potrivit celei mai răspândite ipoteze, modelul tabloului se numea Lisa Gherardini, născută în 1479, la Florența..... ..</p>
<p>p. 129 Hamlet. William Shakespeare (1564 - 1616) „Tragedia lui Hamlet, prințul Danemarcei”, sau mai simplu, „Hamlet”, este o operă tragică, scrisă de William Shakespeare, probabil, între 1599 și 1601. Intriga poveștii, petrecută în Danemarca, relatează felul în care prințul Hamlet pretinde răzbunare împotriva unchiului sau, Claudius, pentru ca l-ar fi ucis pe bătrânul Rege Hamlet, fratele lui Claudius și tatăl tânărului Hamlet, luându-i locul la tron și căsătorindu-se cu Gertrude, văduva defunctului rege și mama prințului. Piesa ilustrează extrem de viu episoade de nebunie reală și prefăcută - de la jelire zdrobitoare până la furie scelerată - explorând teme precum trădarea, răzbunarea, incestul și coruperea morală. In timpul vieții lui Shakespeare, piesa a fost una dintre cele mai populare opere ale scriitorului și este considerată, în prezent, o</p>	<p>SURSA: https://www.ziuconstanta.ro/divertisment/lifetyle-vintage/marile-capodopere-ale-omenirii-489695.html?print "Tragedia lui Hamlet, prințul Danemarcei", sau, mai simplu, "Hamlet", este o operă tragică, scrisă de William Shakespeare, probabil, între 1599 și 1601. Intriga poveștii, petrecută în Danemarca, relatează felul în care prințul Hamlet pretinde răzbunare împotriva unchiului său, Claudius, pentru că l-ar fi ucis pe bătrânul Rege Hamlet, fratele lui Claudius și tatăl tânărului Hamlet, luându-i locul la tron și căsătorindu-se cu Gertrude, văduva defunctului rege și mama prințului. Piesa ilustrează extrem de viu episoade de nebunie reală și prefăcută - de la jelire zdrobitoare până la furie scelerată - explorând teme precum trădarea, răzbunarea, incestul și coruperea morală. În timpul vieții lui Shakespeare, piesa a fost una dintre cele mai populare opere ale scriitorului și este considerată, în prezent, o</p>

<p>capodoperă a literaturii mondiale. „Hamlet” a inspirat scriitori precum Goethe, Dickens, Joyce și Murdoch, fiind cea mai ecranizată lucrare literară precum și cea mai jucată piesa de teatru din toate timpurile.</p>	<p>capodoperă a literaturii mondiale. "Hamlet" a inspirat scriitori precum Goethe, Dickens, Joyce și Murdoch, și este "cea mai ecranizata lucrare literară precum și cea mai jucată piesa de teatru din toate timpurile.</p>
<p>p.130</p> <p>Simfonia a noua. Ludwig van Beethoven (1770 – 1827). Simfonia Numărul 9 în D minor, Opus 125 „Coral”, este simfonia finală și completă a compozitorului și pianistului german Ludwig van Beethoven. Terminată în anul 1824, simfonia este una dintre cele mai cunoscute opere muzicale din repertoriul clasic occidental și a fost adaptată pentru a putea fi preluată ca imn al Uniunii Europene. Simfonia a 9-a este considerată o capodoperă a autorului și a lumii, deopotrivă. Tot ea este primul exemplu de întrebuițare a vocilor, de către un mare compozitor, într-o simfonie. Versurile sunt cântate în încheiere, de patru soliști vocali și de un cor, și au fost extrase din „Oda Bucuriei”, un poem scris de Friedrich Schiller în 1785 și revizuit în 1803, cu adăugiri ale lui Beethoven. Mai trebuie menționat faptul uimitor că, atunci când a compus Simfonia a 9-a, Beethoven – afectat de numeroase boli - era deja complet surd.</p>	<p>SURSA: https://www.ziuconstanta.ro/divertisment/lifestyle-vintage/marile-capodopere-ale-omenirii-489695.html?print Simfonia Numărul 9 în D minor, Opus 125 "Coral" este simfonia finală și completă a compozitorului și pianistului german Ludwig van Beethoven. Terminată în 1824, simfonia este una dintre cele mai cunoscute opere muzicale din repertoriul clasic occidental și a fost adaptată pentru a putea fi preluată ca imn al Uniunii Europene. Simfonia a 9-a este considerată o capodoperă a autorului și a lumii deopotrivă. Tot ea este primul exemplu de întrebuițare a vocilor, de către un mare compozitor, într-o simfonie. Versurile sunt cântate în încheiere, de patru soliști vocali și de un cor, și au fost extrase din "Oda Bucuriei", un poem scris de Friedrich Schiller în 1785 și revizuit în 1803, cu adăugiri ale lui Beethoven.</p>
<p>p. 130-131</p> <p>Divina comedie. Dante Alighieri (1265 - 1321). „Divina Comedie”, a lui Dante Alighieri, este considerată în orice top de profil una dintre cele mai importante capodopere ale literaturii universale. „Divina Comedie” descrie coborârea lui Dante în Infern, trecerea prin Purgatoriu și, în cele din urmă, ascensiunea în Paradis, pentru a termina cu apoteoza unirii lui cu Divinitatea.</p> <p>Deși continuă modul caracteristic al literaturii și stilului medieval (inspirație religioasă, tendință moralizatoare, limbaj bazat pe percepția vizuală și imediată a faptelor), poemul lui Dante tinde către o reprezentare amplă și dramatică a realității, departe de spiritualitatea tipică a epocii sale.</p> <p>În aventura lui Dante în cele trei tărâmurile vieții de apoi, unde se proiectează binele și răul lumii terestre, personajul este condus la început de poetul Virgiliu, simbol al rațiunii, apoi de Beatrice, întrupare a credinței. Poemul este compus din peste 14.000 de versuri, structurate pe 131 trei părți, cuprinzând 100 de cânturi, 33 pentru fiecare parte, plus un cânt introductiv la</p>	<p>SURSA: https://www.descopera.ro/cultura/6739472-marile-capodopere-ale-omenirii <i>Divina Comedie</i> – cea mai celebră operă a lui Dante Alighieri – este totodată una dintre cele mai importante capodopere ale literaturii universale. <i>Divina Comedie</i> descrie coborârea lui Dante în <i>Infern</i>, trecerea prin <i>Purgatoriu</i> și, în fine, ascensiunea în <i>Paradis</i>, pentru a termina cu apoteoza unirii lui Dumnezeu</p> <p>Deși continuă modul caracteristic al literaturii și stilului medieval – de inspirație religioasă, tendință moralizatoare, limbaj bazat pe percepția vizuală și imediată a faptelor –, poemul lui Dante tinde către o reprezentare amplă și dramatică a realității, departe de spiritualitatea tipică a epocii sale.</p> <p><i>Divina Comedie</i> povestește călătoria lui Dante în cele trei lumi ale „vieții de apoi”, în care se proiectează răul și binele lumii terestre, fiind condus la început de poetul Virgiliu – simbol al rațiunii – apoi de Beatrice – simbol al credinței. Poemul este compus din trei părți: <i>Infernul</i>, <i>Purgatoriul</i> și <i>Paradisul</i>, cuprinzând 100 de cânturi, 33 pentru fiecare parte, plus un cânt introductiv la</p>

<p>începutul „Infernului”. Structura de fond a operei corespunde fanteziei cosmologice medievale. Călătoria în Infern și pe muntele Purgatoriului reprezintă traversarea întregii planete, în timp ce Paradisul este o reprezentare simbolică a cosmosului ptolemeic.</p>	<p>începutul <i>Infernului</i>, și este scris în versuri endecasilabice (= care are unsprezece silabe) grupate în „terține”. Structura de fond a operei corespunde fanteziei cosmologice medievale. Într-adevăr, călătoria în Infern și pe muntele Purgatoriului reprezintă traversarea întregii planete, în timp ce Paradisul este o reprezentare simbolică a cosmosului ptolemeic.</p>
<p>p. 131</p> <p>Statuia lui David .Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni (1475 - 1564) „David”, capodopera indiscutabilă a sculpturii renașcentiste, a fost creată într-un interval de trei ani, în perioada 1501 - 1504, de către artistul italian Michelangelo. Înaltă de 5,17 metri și sfredelită în marmură, statuia îl portretizează pe eroul biblic David, surprins într-un moment de contemplație. Interpretarea cel mai larg acceptată este aceea că statuia îl înfațișează pe David chiar înaintea bătăliei purtate cu Goliath, spre deosebire de majoritatea reprezentărilor realizate de ceilalți artiști, care-l immortalizează în urma victoriei sale.</p> <p>Sculptorul a muncit la masivul erou biblic timp de trei ani.</p> <p>Statuia a ajuns să fie un simbol emblematic al apărării libertăților civile întruchipate în Republica Florentina, Firenze - un oraș- stat independent, amenințat din toate direcțiile de mai puternicele state rivale și de hegemonia familiei Medici.</p> <p>Pentru a o proteja de depreciere, sculptura a fost mutată în 1873 la Galeria Accademia din Florența. O replică a ei a fost amplasată în Piazza della Signoria în 1910.</p>	<p>SURSA: https://www.ziuaconstanta.ro/divertisment/lifestyle-vintage/marile-capodopere-ale-omenirii-489695.html#print</p> <p>"David", capodopera indiscutabilă a sculpturii renașcentiste, a fost creată într-un interval de trei ani, în perioada 1501 - 1504, de către artistul italian Michelangelo. Înaltă de 5,17 metri și sfredelită în marmură, statuia îl portretizează pe eroul biblic David, surprins într-un moment de contemplație. Interpretarea cel mai larg acceptată este aceea că statuia îl înfațișează pe David chiar înaintea bătăliei purtate cu Goliath, spre deosebire de majoritatea reprezentărilor realizate de ceilalți artiști, care-l immortalizează în urma victoriei sale...</p> <p>A muncit la masivul erou biblic timp de trei ani....</p> <p>Statuia a ajuns să fie un simbol emblematic al apărării libertăților civile întruchipate în Republica Florentina, Firenze – un oraș- stat independent, amenințat din toate direcțiile de mai puternicele state rivale și de hegemonia familiei Medici.</p> <p>Pentru a o proteja de depreciere, sculptura a fost mutată în 1873 la Galeria Accademia din Florența , unde a fost și încă este admirată de milioane de vizitatori. O replică a ei a fost amplasată în Piazza della Signoria în 1910.</p>
<p>p.131-132</p> <p>Război și pace. Lev Nicolaevici Tolstoi (1828 - 1910) Romanul rus „Război și Pace”, scris de Lev Tolstoi, este considerat una dintre cele mai mari opere ale omenirii și un gigant literar al secolului al XIX-lea. De asemenea, alături de „Anna Karenina”, lucrarea este privită drept cea mai mare realizare literară a autorului. Din perspectivă epică, „Război și Pace” conturează în detalii amănunțite evenimentele care au condus la invadarea Rusiei de către Napoleon, precum și impactul erei napoleonene asupra societății țariste, așa cum a fost el perceput prin ochii a cinci familii aristocrate ruse: Bezukhov, Bolkonsky,</p>	<p>SURSA: https://www.ziuaconstanta.ro/divertisment/lifestyle-vintage/marile-capodopere-ale-omenirii-489695.html#print</p> <p>RĂZBOI ȘI PACE – Lev Nicolaevici Tolstoi (1828 – 1910)Romanul rus “Război și Pace”, scris de Lev Tolstoi, este considerat una dintre cele mai mari 37bund ale omenirii și un gigant literar al secolului al XIX-lea. De asemenea, alături de “Anna Karenina”, lucrarea este privită drept cea mai mare realizare literară a autorului. Cu o scală epică, “Război și Pace” conturează în detalii amănunțite evenimentele care au condus la invadarea Rusiei de către Napoleon, precum și impactul erei napoleonice asupra societății țariste, așa cum a fost el perceput prin ochii a cinci familii aristocrate ruse: Bezukhov, Bolkonsky,</p>

<p>Rostov, Kuragin și Drubetskoy. Dimensiunea geniului literar al lui Tolstoi este data de amploarea viziunii sale epice, care cuprinde stările sufletești traversate de orașe întregi, mișcările armatelor și prevestirile de rău augur ce planează asupra societății rusești. Compozițional, imensa varietate de figuri - peste 550 – și episoade este arhitecturată sub forma de cronică a vieții. Povestea prezentată se petrece cu 60 de ani înainte de momentul scrierii sale de către Tolstoi, „pe vreme bunicilor noștri”, așa cum menționează el. Numele a aproximativ 160 de persoane reale au apărut sau au fost menționate în „Razboi și Pace”. Povestea începe în 1805 și merge spre războiul din 1812.</p>	<p>Rostov, Kuragin și Drubetskoy.. Dimensiunea geniului literar al lui Tolstoi este 38bun de amploarea viziunii sale epice, care cuprinde stările sufletești traversate de orașe întregi, mișcările armatelor și prevestirile de rău augur ce planează asupra societății r usești. Compozițional, imensa varietate de 38bunda – peste 550 – și episoade este arhitecturata sub formă de cronică a vieții. Povestea prezentată se petrece cu 60 de ani înainte de momentul scrierii sale de către Tolstoi, “pe vreme bunicilor 38bundan”, așa cum menționează el. Numele a aproximativ 160 de 38bundant reale au apărut sau au fost menționate în “Război și Pace”. Povestea începe în 1805 și merge spre războiul din 1812 .</p>
<p>p. 132</p> <p>Faust. Johann Wolfgang Goethe (1749 - 1832). Fabulosul „Faust” al lui Goethe este o piesa tragică în două părți. Deși este scrisă ca o dramă ce nu are ca menire jocul scenic, este piesa cu cele mai mari cifre de audiență, pe scenele unde se interpretează, în limba germană. „Faust” este lucrarea cea mai faimoasă a lui Goethe și este considerată drept una dintre operele de căpătâi ale literaturii germane. Autorul a definitivat o versiune preliminară a „Primei Părți” în 1806. Aceasta a fost urmată de ediția revizuită din 1828-1829, ultima editată de Goethe însuși. Scriitorul a terminat de scris „Partea a Doua” în 1832, chiar anul morții sale. În contrast cu prima parte, atenția nu mai cade aici pe sufletul personajului principal, care a fost vândut diavolului, cât mai ales pe fenomenele sociale ale epocii, pe psihologia, istoria și politica germană. A doua parte a constituit ocupația principală a ultimilor ani din viața lui Goethe, fiind publicată postum, în 1832.</p> <p>Povestea lui Faust constituie o parabolă a învățării științifice și religioase, a pasiunii și seducției, independenței și dragostei. În termeni poetici, Goethe plasează știința și puterea în contextul metafizicii din punct de vedere moral. Faust este un cercetător empiric forțat să confrunte probleme despre bine și rău, Dumnezeu și Diavol, sexualitate și moralitate.</p>	<p>SURSA: https://www.ziuaconstanta.ro/divertisment/lifestyle-vintage/marile-capodopere-ale-omenirii-489695.html?print</p> <p>FAUST - Johann Wolfgang Goethe (1749 – 1832). Fabulosul “Faust” al lui Goethe este o piesă tragică în două părți. Deși este scrisă ca o 38robl ce nu are ca menire jocul scenic, este piesă cu cele mai mari cifre de audiență pe scenele unde se interpretează în limba germană. “Faust” este lucrarea cea mai faimoasă a lui Goethe și este 38roblem38a138 de mulți drept una dintre operele de căpătâi ale literaturii germane. Publicația din 1808 a fost urmată de ediția revizuita din 1828-1829, ultima editată de Goethe însuși.</p> <p>Scriitorul a terminat de scris “Partea a Două” în 1832, chiar anul morții sale. În contrast cu prima parte, atenția nu mai cade aici pe sufletul personajului principal, care a fost vândut diavolului, cât mai ales pe fenomenele sociale ale epocii, pe psihologia, istoria și politica germană. A doua parte a format ocupația 38roblem38a a ultimilor ani din viața lui Goethe, fiind publicată postum în 1832..</p> <p>Povestea lui Faust a 38roblem38 multă 38roblem38a1, muzica și ilustrație, iar lucrarea rămâne o 38roblem38 rezonanță asupra învățării științifice și religioase, a pasiunii și seducției, independenței și dragostei. În 38roblem poetici, Goethe plasează știința și puterea în 38roblem38a1 metafizicii din punct de vedere moral. Faust este un cercetător empiric forțat să confrunte 38roblem p r e c um binele și răul, Dumnezeu și Diavol, sexualitate și moralitate</p>

p. 133

Capela sixtină. Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni (1475 - 1564). Construită sub pontificatul Papei Sixtus al IV-lea, între anii 1472 și 1483, și îndeplinind rolul de capelă a palatului papal de la Vatican, Capela Sixtină este una dintre cele mai faimoase comori artistice ale Europei. Aflată în apropierea Bazilicii Sfântul Petru, capela este recunoscută și prețuită la nivel internațional atât grație picturilor murale ale lui Michelangelo, cât și conclavurilor cardinalilor ținute aici pentru alegerea unui nou papă. Măsurând 40,93 de metri în lungime și 13,41 de metri în lățime, capela ar corespunde ca dimensiuni, conform tradiției biblice, proporțiilor Templului lui Solomon. Este înaltă de 20,70 metri, cu plafon boltit, are câte 12 ferestre pe fiecare dintre pereții laterali și o pardoseală construită din mozaic policrom de marmură. Capela Sixtină este împărțită în două părți: cea mare, care conține altarul, destinată ceremoniilor religioase, și una mai mică, pentru credincioși. Planurile arhitectonice îi aparțin lui Baccio Pontelli, iar lucrările de construcție au fost executate sub supravegherea lui Giovannino de Dolci. Picturile de pe pereții laterali au fost executate de cei mai mari artiști ai timpului, între care Pietro Perugini și Sandro Botticelli.

p. 133

În 1535, Michelangelo începe să picteze peretele de deasupra altarului la cererea Papei Paul al III-lea, cu tema „Judecata de Apoi”, pe care o termină după șase ani. Fresca înfațișează figuri și scene îngrozitoare, reflectând, se crede, gândurile negre din perioada unei mari crize de credință a artistului. Odată cu dezvelirea, la 31 octombrie 1541, a picturii, autoritățile bisericești și opinia publică se scandalizează din pricina numărului mare de nuduri în cea mai importantă biserică a creștinătății. Artistul este acuzat de imoralitate, obscenitate și blasfemie. Ca răspuns, cardinalul Carafa organizează „Campania frunzelor de viță” pentru acoperirea organelor genitale din 134 reprezentarea lui Michelangelo, după moartea artistului. Cu ocazia recentelor lucrări de restaurare, aspectul original al Capelei Sixtine a fost refăcut în mare măsură.

<https://www.ziuaconstanta.ro/divertisment/lifestyle-vintage/marile-capodopere-ale-omenirii-489695.html?print>

CAPELA SIXTINĂ - Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni (1475 - 1564)

Construită sub pontificatul Papei Sixtus al IV-lea, între anii 1472 și 1483, și îndeplinind rolul de capelă a palatului papal de la Vatican, Capela Sixtină este una dintre cele mai faimoase comori artistice ale Europei. Aflată în apropierea Bazilicii Sfântul Petru, capela este recunoscută și prețuită la nivel internațional atât grație picturilor murale ale lui Michelangelo, cât și conclavurilor cardinalilor ținute aici pentru alegerea unui nou Papă. Măsurând 40,93 de metri în lungime și 13,41 de metri în lățime, capela ar corespunde ca dimensiuni, conform tradiției biblice, proporțiilor Templului lui Solomon. Este înaltă de 20,70 metri, cu plafon boltit, are câte 12 ferestre pe fiecare dintre pereții laterali și o pardoseală construită din mozaic policrom de marmură. Capela Sixtină este împărțită în două părți: cea mare, care conține altarul, destinată ceremoniilor religioase, și una mai mică, pentru credincioși. Planurile arhitectonice îi aparțin lui Baccio Pontelli, iar lucrările de construcție au fost executate sub supravegherea lui Giovannino de Dolci. Picturile de pe pereții laterali au fost executate de cei mai mari artiști ai timpului, între care Pietro Perugini și Sandro Botticelli.

Wikipedia

https://ro.wikipedia.org/wiki/Capela_Sixtin%C4%83

În anul [1535](#), [Michelangelo](#) începe pictarea peretelui de deasupra altarului la cererea [Papei Paul al III-lea](#), cu tema „*Judecata de Apoi*”, pe care o termină după șase ani, în [1541](#). Tema capătă dimensiuni uriașe, fresca înfațișează figuri și scene pline de groază, reflectând propria reprezentare a artistului, care trecea pe atunci printr-o dureroasă criză de credință. Pe [31 octombrie 1541](#), papa dezvelește cu mult fast pictura. Autoritățile bisericești și opinia publică rămân stupefiate la vederea atâtor corpuri goale, fără nicio acoperire, în cea mai importantă biserică a creștinătății. Artistul este învinuit de imoralitate, obscenitate și blasfemie. Cardinalul Carafa organizează o campanie („*Campania frunzelor de viță*”) pentru acoperirea organelor genitale. Această acțiune va avea loc după moartea lui [Michelangelo](#) și va fi executată de unul din ajutoarele sale, [Daniele da Volterra](#), în anul 1565. Cu ocazia lucrărilor de restaurare din anii '90 ai secolului al XX-lea, aspectul original a fost refăcut în cea mai mare parte (deși

	<p>multe din nudurile pictate de Michelangelo au rămas acoperite și nu au fost restaurate la versiunea artistului)</p>
<p>p. 135</p> <p>Henri Coandă a fost unul dintre acei mari savanți ai lumii care nu se pot rezuma la o singură arie de activitate. A fost unul dintre primii aviatori care au zburat cu un avion cu reacție, 136 a proiectat clădiri, a inventat instalații revoluționare de transport și de desalinizare a apei și a studiat cele mai pure ape de pe planetă. Un efect din fizica poartă și astăzi numele marelui savant român - „efectul Coandă” - numit astfel de profesorul Albert Metral.</p>	<p>https://www.7est.ro/2013/08/cei-sase-fantastici-ai-romaniei-ce-parere-aveti/</p> <p>Henri Coandă a fost unul dintre acei mari savanți ai lumii care nu se pot rezuma la o singură arie de activitate. A fost unul dintre primii aviatori care au zburat cu un avion cu reacție, a proiectat clădiri, a inventat instalații revoluționare de transport și de desalinizare a apei și a studiat cele mai pure ape de pe planeta</p>
<p>p. 136</p> <p>Ana Aslan este una dintre cele mai mari figuri feminine din istoria României. Medic român în gerontologie, Aslan a inventat mai întâi un produs Gerovital, „leac” anti-îmbatrânire ce avea să fie folosit de personalități ca: Tito, Charles de Gaulle, Hrusciiov, J.F. Kennedy, Indira Gandhi, Marlene Dietrich, Konrad Adenauer, Charlie Chaplin, Kirk Douglas sau Salvador Dali. Ana Aslan a murit în 1988, la vârsta de 91 de ani.</p>	<p>Ana Aslan Ana Aslan este una dintre cele mai mari figuri feminine din istoria României. Medic român în gerontologie, Aslan a inventat mai întâi un produs Gerovital, „leac” anti-bătrânire ce avea să fie folosit de personalități ca Tito, Charles de Gaulle, Hrusciiov, J.F. Kennedy, Indira Gandhi, Marlene Dietrich, Konrad Adenauer, Charlie Chaplin, Kirk Douglas sau Salvador Dali. Produsul inventat în 1952 a fost brevetat în peste 30 de țări, iar Ana Aslan și-a continuat studiile și a lansat, în 1980, alături de farmacistă Elena Polovrăgeanu, un nou remediu-minune, care îi și poartă numele: Aslavital. Ana Aslan a murit în 1988, la vârsta de 91 de ani.</p>
<p>p. 136</p> <p>Emil Racovița a fost, la început, fascinat de lumea oceanelor, Racovița avea să renunțe la această pasiune pentru a se dedica în totalitate unei discipline științifice-biospeologia. A studiat mii de organisme care își duceau viața în peșteri și a înființat, la Cluj, primul institut speologic din lume.</p>	<p>https://www.timpromanesc.ro/personalitati-cu-care-romania-se-mandreste-oricand-si-oriunde/</p> <p>Emil Racovița este românul care a descoperit balena cu cioc, dar această nu este nici pe departe cea mai mare realizare a carierei sale. A studiat mii de organisme care își duceau viața în peșteri și a înființat, la Cluj, primul institut speologic din lume.</p>
<p>p. 138</p> <p>În domeniul istoriei ecleziastice, s-au remarcat prof. Teodor Popescu (1893-1973), coautor al unui manual de Istorie bisericească universală, preotul prof. Ioan Rămureanu (1910-1988), autor de manuale de Istorie bisericească universală, pentru seminarul teologic și facultatea de teologie, Nestor Vornicescu (1927-2000), mitropolit al Olteniei, eruditul Antonie Plămădeală, mitropolit al Ardealului, născut în 1926 și mort de câțiva ani, și în sfârșit, cel mai valoros și mai fecund</p>	<p>https://www.ecreator.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=4381:mari-teologi-romani-ai-secolului-xx</p> <p>În domeniul istoriei ecleziastice, s-au remarcat prof. Teodor Popescu (1893-1973), coautor al unui manual de Istorie bisericească universală, preotul prof. Ioan Rămureanu (1910-1988), autor de manuale de Istorie bisericească universală, pentru seminarul teologic și facultatea de teologie, Nestor Vornicescu (1927-2000), mitropolit al Olteniei, eruditul Antonie Plămădeală, mitropolit al Ardealului, născut în 1926 și mort de câțiva ani, și în sfârșit, cel mai valoros și mai fecund</p>

istoric al Bisericii Ortodoxe Române, preotul prof. dr. Mircea Păcurariu, născut în 1932, autor de manuale și studii care acoperă toată istoria creștinismului în țara noastră. În aria patologiei, îl găsim pe preotul prof. Dumitru Fecioru (1905-1988) acesta traducând opere ale Sfinților Părinți, de asemenea îi găsim pe Nicolae Corneanu, mitropolitul Banatului, născut în 1923 și pe preotul prof. Ioan Coman (1902-1987), cel mai important patrolog român, care a scris manuale și tratate de patologie. La teologia dogmatică s-au remarcat Irineu Mihălcescu (1874-1948), mitropolit al Moldovei, preotul prof. Isidor Todoran (1906-1985) și mai ales marele profesor doctor academician, preotul Dumitru Stăniloae (1903-1993), care ne-a lăsat cele mai importante scrieri, tratate [112] și studii de dogmatică ortodoxă, între care „Teologia dogmatică ortodoxă”, în trei volume (București, 1978) și a editat „Filocalia” în limba română, o parte din opera sa fiind tradusă și în alte limbi. Cei mai semnificativi autori de lucrări liturgice sunt preotul prof. Petre Vintilescu (1887-1974), care a scris „liturghierul explicat”, preotul prof. dr. Nicolae Necula, cu lucrările „Tradiție și înnoire în slujirea liturgică” (1996-2001), și mai ales preotul prof. Ene Braniște (1913-1984) care a scris lucrări fundamentale: „Liturgica teoretică”, „Liturgica specială” și „Liturgica generală”. Importanți specialiști în drept canonic au fost pr. prof. Valerian Șesan (1878-1940) și pr. prof. Liviu Stan (1910-1973). Și, în sfârșit, în studiile biblice s-au remarcat prof.dr.Vasile Gheorghiu (1872-1938), pr. Grigore Pișculescu (Gala Galaction, 1879-1961), diac. Nicolae Nicolaescu (1910-1977) și preotul Grigore Marcu (1911-1987).

istoric al Bisericii Ortodoxe Române, preotul prof. dr. Mircea Păcurariu, născut în 1932, autor de manuale și studii care acoperă toată istoria creștinismului în țara noastră. În aria patologiei, îl găsim pe preotul prof. Dumitru Fecioru (1905-1988) acesta traducând opere ale Sfinților Părinți, de asemenea îi găsim pe Nicolae Corneanu, mitropolitul Banatului, născut în 1923 și pe preotul prof. Ioan Coman (1902-1987), cel mai important patrolog român, care a scris manuale și tratate de patologie. La teologia dogmatică s-au remarcat Irineu Mihălcescu (1874-1948), mitropolit al Moldovei, preotul prof. Isidor Todoran (1906-1985) și mai ales marele profesor doctor academician, preotul Dumitru Stăniloae (1903-1993), care ne-a lăsat cele mai importante scrieri, tratate și studii de dogmatică ortodoxă, între care „Teologia dogmatică ortodoxă”, în trei volume (București, 1978) și a editat „Filocalia” în limba română, o parte din opera sa fiind tradusă și în alte limbi. Cei mai semnificativi autori de lucrări liturgice sunt preotul prof. Petre Vintilescu (1887-1974), care a scris „liturghierul explicat”, preotul prof. dr. Nicolae Necula, cu lucrările „Tradiție și înnoire în slujirea liturgică” (1996-2001), și mai ales preotul prof. Ene Braniște (1913-1984) care a scris lucrări fundamentale: „Liturgica teoretică”, „Liturgica specială” și „Liturgica generală”. Importanți specialiști în drept canonic au fost pr. prof. Valerian Șesan (1878-1940) și pr. prof. Liviu Stan (1910-1973). Și, în sfârșit, în studiile biblice s-au remarcat prof.dr.Vasile Gheorghiu (1872-1938), pr. Grigore Pișculescu (Gala Galaction, 1879-1961), diac. Nicolae Nicolaescu (1910-1977) și preotul Grigore Marcu (1911-1987)